

TÜRÇEV

TÜRKİYE ÇEVRE EĞİTİM VAKFI

FAALİYET BÜLTENİ

yıl: 2020 / sayı: 22

BLUE FLAG

Green Key

Eco-Schools

Young Reporters
for the environment

LEARNING
ABOUT
FORESTS

TÜRÇEV
TÜRKİYE ÇEVRE
EĞİTİM VAKFI

Bu bülten TÜRÇEV'in 2019 yılı faaliyet ve çalışmalarını kapsamaktadır.

www.turcev.org.tr

ÖNSÖZ

Vakfımızın çok kıymetli üyeleri ve tüm çevre gönüllüleri,

2019 yılı faaliyetlerimizin anlatıldığı yıllık bültenimizle sizlerle tekrar bir araya gelmekten ötürü duyduğum sevinci paylaşmak isterim. 2019 yılı da, diğer yıllarda olduğu gibi, yürüttüğümüz uluslararası çevre eğitim programlarımız Mavi Bayrak, Eko-Okullar, Çevrenin Genç Sözcüleri, Okullarda Orman ve Yeşil Anahtar ile ilgili faaliyetlerimizle bir hayli yoğun geçti.

Geçtiğimiz yılın bizler için en önemli gelişmelerinden biri, Vakfımızın, AB-Türkiye Sivil Toplum Diyalogu 5. Dönemi'nde, başvuran 500 proje içinden kabul edilen 40 projeden biri olan "Çevre Eğitiminde Kuramsal Yaklaşımlar ve Pratik Uygulamalar-YUNUS" isimli projeyi, HSPN (Yunan Çevre Koruma Derneği) ile ortak olarak yürütmeye başlaması oldu. YUNUS projesi esas olarak, Türk ve Yunan paydaşlar arasında, çevre eğitimi çerçevesinde bilgi ve uzmanlık aktarımını hedeflemekte. AB projemiz ile ilgili daha detaylı bilgiyi bültenimiz içinde bulacaksınız.

Yıl içerisinde katıldığımız birçok etkinlik içerisinde özellikle 12-15 Kasım tarihleri arasında Antalya'da "Suya Dair Her Şey" teması ile düzenlenen 3. Uluslararası Su ve Sağlık Kongresi'ne bu sene T.C. Sağlık Bakanlığının davetlisi olarak ulusal (TÜRÇEV) ve uluslararası (FEE) düzeyde katılımın sağlanmasının en önemli etkinliklerden biri olduğunu söyleyebilirim. T.C. Sağlık Bakanlığımız ile birlikte T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığımız ve T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın da katılımcı olduğu, Mavi Bayrak için düzenlenen özel oturumda yapılan konuşmaların Mavi Bayrak programının Kamu Kurumlarımız ve Sivil Toplum Kuruluşu ortak çalışmasının en iyi örneklerinden biri olduğunu açık bir şekilde gösterdiğini ifade etmek isterim.

Geçtiğimiz yıl Eko-Okullar programımız için de özel bir yıldız ve program 25. yaşını kutladı. Programı yürüten ve sayısı altmışın üzerinde olan tüm ülkeler, 25. yıl deklarasyonu adı altında bir bildiriye de imza attılar. Buna göre, iklim değişikliği ve buna bağlı iklimsel bozulmanın şu anda tüm insanlık için var olan büyük bir kriz olduğu, denizlerin aşırı kullanımı ve özellikle plastik kirliliğinin başlı başına bir kriz konusu olduğu, biyoçeşitlilik kaybının ileri seviyede olduğu ve dünya üzerindeki hayatı destekleyen eko-sistemleri tehdit ettiği ve son olarak çevresel konu ve sorunların, ekonomik ve kültürel açılardan toplumumuzla yakından ilişkili olduğu konularında mutabakata varıldı. Eğitimin, özellikle de Eko-Okullar programının da, bu çevresel sorunların üstesinden gelmek için önemli bir umut olduğu, Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacının bu eğitim için çok uygun çerçeve ve koşullar sağladığı ve öğrenmek ile pozitif değişimi etkilemek için hiç bir zaman geç olmadığı kabul edildi.

İşte biz de Eko-Okullar ve diğer okul programlarımız olan Çevrenin Genç Sözcüleri ve Okullarda Orman ile sürdürülebilir turizm programlarımız olan Mavi Bayrak ve Yeşil Anahtar aracılığıyla sürdürülebilir kalkınma için eğitim amacına hizmet için faaliyetlerimizi büyük bir heyecan ve istekle yürütmeye devam edeceğiz.

Bu duygularla, çalışmalarımızda bizlere desteklerini esirgemeyen merkezi ve yerel tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlarımız başta olmak üzere, Vakfımızın tüm üyelerine ve tüm çevre gönüllülerine katkılarından dolayı Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Rıza Tefrik EPİKMEN
Yönetim Kurulu Başkanı

TÜRKİYE ÇEVRE EĞİTİM VAKFI (TÜRÇEV)

Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) 1993 yılında, Turizm Bakanlığı önderliğinde, Mavi Bayrak Programı'nın ülkemizde de başlatılabilmesi amacı ile kurulmuştur. Akdeniz çanağında turizmde gelişmiş olan ülkelerde yaygınlaşmaya başlayan, sağlıklı yüzme suyu, donanımlı plaj ve iyi bir çevre yönetimi ile çevre bilinçlendirme etkinliklerini içeren Mavi Bayrak'ın turizm ve çevre açısından da önemli olduğu yaklaşımı ile çalışmalarına başlamıştır.

Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (FEE), 77 ülkeden üyesi ile, dünyanın en büyük çevre eğitimi organizasyonudur. Çığır açan beş programı sayesinde, insanlara sürdürülebilir yaşamın faydalarını anlatmaktadır. UNESCO tarafından Çevre Eğitimi (EE) ve Sürdürülebilir Kalkınma Eğitimi (ESD) alanlarında dünya lideri olarak tanınmıştır.

TÜRÇEV, kuruluşunu takiben Mavi Bayrak Programı'na başlarken, yine FEE şemsiyesi altında; 1995 yılında Eko-Okullar ve Çevrenin Genç Sözcüleri, 2004 yılında Okullarda Orman Programı'nı, 2011 yılında da Yeşil Anahtar Programı'nı ülkemizde yürütmeye başlamıştır.

'TÜRÇEV', Genel Kurul-Yönetim Kurulu-Denetim Kurulu ve İcra Organı zinciri içerisinde faaliyet göstermektedir. Vakfın merkezi dolayısı ile icra organı Ankara'da olup Antalya, Muğla ve İzmir ofisleri bulunmaktadır.

SAYILARLA 2019 YILI TÜRKİYE ÇEVRE EĞİTİM VAKFI PROGRAMLARI

BLUE FLAG

Green Key

Eco-Schools

LEARNING ABOUT FORESTS

Young Reporters for the environment

MAVİ BAYRAK

YEŞİL ANAHTAR

EKO-OKULLAR

OKULLARDA ORMAN

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ

Türkiye'de;
463 plaj,
22 Marina,
15 yat

Türkiye'de;
97 tesis

Türkiye'de;
1140 okul

Türkiye'de;
253 okul

Türkiye'de;
71 okul

47 Ülkede;
4.507 plaj
ve
marina

66 Ülkede;
3.100 tesis

67 Ülkede;
59.458 okul

28 Ülkede;
700.000
öğrenci

45 Ülkede;
300.000
öğrenci

ULUSLARARASI ÇEVRE EĞİTİM VAKFI-FEE "EN İYİ KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞ" SEÇİLDİ

ortaklık yaparak geniş bir yelpazeden programları bir araya getiriyor"

Danimarka sanayisi, UNICEF, UNEP, Danimarka Ticaret Meclisi ve Kopenhag Ticaret Enstitüsü'nden üyelerin yer aldığı saygın jüri heyeti, seçimini on beş kategorideki adaylar arasından yaptı.

CEO Daniel Schaffer (Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı-FEE):

"Bu yılın en iyi kar amacı gütmeyen kuruluşu olarak seçilmekten onur duyuyoruz. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini beş programımıza dahil etmek için özenle çalışıyoruz, bu nedenle çalışmalarımızın takdir edilmesi, üyelerimiz ve fark yaratmak için çaba gösteren herkes için bir kanıt niteliğinde, daha sürdürülebilir bir dünya için uğraşyoruz"

TÜRÇEV Başkanı Rıza Tevfik Epikmen de "Bu ödül, Vakfımızın da içinde bulunduğu 77 üye ülkeden oluşan uluslararası sivil toplum örgütü ağının dünya çapında ve toplumlarda ne kadar önemli bir etki yarattığının bir göstergesidir. Bugüne kadar toplumun her yaşta tüm kesimlerine yönelik yapılan eğitimler ve tüm çalışmalar artık herkes tarafından görülmektedir. Eğitim ve bilinçlenme için çalışmalarımıza katkıda bulunan herkese teşekkür ediyorum" dedi.

Ödül törenini düzenleyen Sustainery, BM Kalkınma Hedeflerine odaklanan, sürdürülebilir teknolojilerin uygulanmasına yönelik küresel bir inovasyon platformudur. Danimarka'nın Kopenhag kentindeki organizasyon, akademik araştırmalara dayanan teknoloji çözümlerini ve dünyanın her yerinden üniversitelerle AR-GE merkezlerinden uygun projeleri bir araya getirir. (www.sustainery.org)

FEE, Kopenhag'da, teknoloji ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik SDG Teknoloji Ödülleri töreninde, En İyi Kar Amacı Gütmeyen Kuruluş ödülünü kazanmanın onurunu yaşadı. Etkinliğin 250 katılımcısı da aynı amaç için çalışıyordu: BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ni tanıtmak. Bu gecede, çığır açan girişimciler, kurumsal şirketler, gelecek vaat eden akademik araştırmalar, STK'lar ödül kazandı.

Sustainery Başkanı Human Shojaee, FEE'nin ödül kazanmasını şöyle açıkladı: "Bu ödülü FEE'ye takdim etmekten çok mutluyuz. Eğitim, sürdürülebilir dönüşüm sürecinde kilit bir rol oynuyor. Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı da, farklı kıtalardan ezber bozacak gençleri eğitip güçlendirmek için dünyanın her yerinden kuruluşlarla

2018 YILI OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISI-ANKARA

2018 yılına ilişkin Seçimli Olağan Genel Kurul Toplantımız 04.03.2019 Pazartesi günü Anadolu Hotels Downtown Ankara'da 40 üye katılımcı ile gerçekleştirilmiştir.

Toplantının oturum başkanlığını Turizm Bakanlığı eski Müsteşarı ve Eskişehir eski Milletvekili olan Sn. Emin Nedim Öztürk yapmıştır. Gündem kapsamında yapılan seçim sonucunda, 3 yıl süre ile Yönetim ve Denetim Kurulları seçilmiştir. Genel Kurul'a sunulan raporlarımızın tümü onaylanmış ve 2019 yılı Faaliyet Programı ve Bütçesi ile 2019 yılı için planlanan çalışmalarımız belirlenmiştir.

MAVİ BAYRAK

Mavi Bayrak, çevre bilincinin geliştirilmesi yoluyla plaj, marina ve yat kullanıcılarının sağlık ve güvenliğini sağlamayı, bulunduğu yörede kıyıların sürdürülebilir şekilde yönetilmesini hedefleyen kriterlere sahiptir. Bu nedenle, gerek tur operatörleri, gerekse tatil programı yapanlar tarafından tercih edilmektedir.

Dünya Turizm Örgütü, Mavi Bayrak'ı dünya çapında, turizm sektöründe halk tarafından en çok bilinen ve kabul gören eko-etiket programı olarak belirlemiş ve 2017 Sürdürülebilir Turizm Yılı'nda da sürdürülebilir turizme hizmet eden sayılı aktörler arasında göstermiştir.

Mavi Bayrak Programı' nın uluslararası merkezi, Kopenhag'da bulunan Foundation For Environmental Education (FEE)' dir. Ülkemizde Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) koordinasyonunda yürütülen Mavi Bayrak Programı' nın plajlar için 33, marinalar için 38 kriteri bulunmaktadır. Bireysel yatlarda ise 5 kriter ve 17 davranış kuralı ile çerçevelenmiştir. Bu kriterler aşağıdaki başlıklar altında toplanmaktadır;

- **Çevre eğitimi ve bilinçlendirme etkinlikleri**
- **Çevre Yönetimi**
- **Can Güvenliği Ve Hizmetler**
- **Su Kalitesi**
- **Kurumsal Sosyal Sorumluluk**
- **Halkın Katılımı**

Sezon süresince 15 gün arayla, iki parametrede yüzme suyu numunesinin alınıp mikrobiyolojik analizlerinin yapılması, plajda cankurtaran bulundurulması, yüzme alanının ayrılmış olması, geri dönüşümlü atıkların ayrı ayrı toplanması, plaj kullanıcıları için eğitim etkinlikleri yapılması, önemli plaj kriterlerinin bir kısmını oluşturur. Marina kriterleri, çevre eğitimi, atık yönetimi ile can güvenliği ağırlıklıdır ve deniz suyunun fiziksel temizliğini esas alır. Yatlarda ise atıkların lisanslı tesislere bırakılması, çevre duyarlılığı odaklı seyahat ve diğer yatçılara örnek olunması amaçlanmaktadır.

Mavi Bayrak Ödülü'nün dünya çapında bilinirlik ve güvenilirliğini sağlayan en önemli sebeplerden biri, ödülün yalnızca bir yıl geçerli olması ve her yıl yeniden değerlendirilmesidir. Ulusal ve uluslararası denetimler sayesinde, tüm dünyada aynı standartlarda uygulama sağlanabilmektedir.

Mavi Bayrak Ödülü' nün diğer bir önemi de, çevre eğitimi ve bilinçlendirme kriterleri ile önce işletme personeli, sonrasında da yöre halkı ve işletmenin ziyaretçilerinde, çevre koruma ve sürdürülebilirlik bilincinin kalıcı olarak yerleşmesine katkıda bulunmasıdır.

Mavi Bayrak Programı'na katılanlar, UNESCO tarafından Yeşil Bireyler (Green Citizens) olarak tanımlanmış ve mütevazı ama değişim için aktif rol oynayan bireyler olarak kabul edilmiştir.

 www.blueflag.global

 www.mavibayrak.org.tr

 [mavibayrakturkiye](https://www.facebook.com/mavibayrakturkiye)

 [mavibayrakturkiye](https://www.instagram.com/mavibayrakturkiye)

 [Mavi Bayrak Türkiye](https://www.youtube.com/MaviBayrakTürkiye)

TÜRKİYE MAVİ BAYRAKLI PLAJ SAYISINI ARTTIRDI, DÜNYA 3.'SÜ OLDU!

2019 YILI ULUSLARARASI MAVİ BAYRAKLI PLAJ SAYILARI
(Yalnız Katıy Ülkelerin)

ÜLKE	PLAJ
İSPANYA	566
YUNANISTAN	515
TÜRKİYE	463
FRANSA	395
İTALYA	385
PORTEKİZ	332
DANİMARKA	297
İSVEÇİSTAN	96
İRİLANDA	80
İNGİLETERE	71
DIĞER 40 ÜLKE	480
TOPLAM	3400

YILLARA GÖRE MAVİ BAYRAK SAYILARI

2019' da ödül almak için başvuru yapan plaj ve marinaların değerlendirildiği Ulusal Jüri Toplantısı, 15 Ocak 2019' da Ankara'da gerçekleştirildi. Ülkemizin 2019 yılı plaj ve marina adaylarının belirlendiği ve basına kapalı gerçekleşen toplantıda belirlenen aday dosyalar,

her yıl olduğu gibi Uluslararası Jüri değerlendirmesi için Danimarka-Kopenhag'a gönderildi.

Uluslararası Mavi Bayrak Jürisi, 2019 Mavi Bayrak ödülleri açıkladı. Bu yıl Türkiye'de 463 plaj, 22 marina ve 15 yatta Mavi Bayrak dalgalandı. Türkiye, 2019' da plaj sayısı ile yine Dünya 3.'sü oldu. 55 ülkede uygulanan Mavi Bayrak' ta ilk sırada İspanya (566), ikinci sırada Yunanistan (515) yer alıyor. Türkiye'nin arkasından 4. sırada Fransa (395) ve ardından 5. sırada İtalya (385) geliyor.

Bu başarı üzerine TÜRÇEV Başkanı Rıza Epikmen şunları söylemiştir: "Vakfımız, Türkiye'nin turizmde kalkınması ve uluslararası standartlara kavuşması için çaba göstermektedir. Dünya turizm sektörü artık Mavi Bayraklı tesisleri tercih ediyor. Mavi Bayrak, tatil programı yapanların ve tur operatörlerinin dikkat ettiği, halk nezdinde ve dünya çapında en bilinen ekotetik." "

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY MAVİ BAYRAK'I GÖNDERE ÇEKTİ!

Mavi Bayrak ödül töreni, 14 Haziran 2019' da Fethiye Ece Marina'da yapılmıştır. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy' un katıldığı törende, 2019' da ödüle hak kazanan 463 plaj, 22 marina ve 15 yatı temsilen, Bakan tarafından göndere bayrak çekilmiştir.

Törende Çevre Eğitimi ve Bilinçlendirme Ödüllerini de Bakan Mehmet Nuri Ersoy takdim etmiştir. Yaptıkları En İyi Çevre Eğitim Etkinlikleri nedeniyle; Kuşadası Belediyesi, Muratpaşa Belediyesi, Tuşba Belediyesi, TT Hotels, Crystal Hotels&Nirvana, BETUYAB (Belek Turizm Yatırımcıları Derneği), Milta Bodrum Marina, D-Marin Turgutreis ve Setur Ayvalık Marina'ya ödül verilmiştir.

"TÜRÇEV 26 Yıldır Önemli Bir Görev Üstlenmiş Durumda"

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, çevre ve deniz temizliğinin deniz, kum güneş turizmde ön plana çıktığını da ifade etmiş ve şunları söylemiştir:

"Dünyada Mavi Bayrak sayısı olarak üçüncü sıradayız. 463 tane Mavi Bayrağa sahip plajımız var. Hedefimiz Türkiye olarak birinciliği almak. Bundan sonra

turizmde çevre sertifikasyonlarına ağırlık vereceğiz. Bu tescilleme aşamasında TÜRÇEV 26 yıldır çok önemli bir görev üstlenmiş durumunda. Biliyorsunuz sadece tescillenmeniz de yetmiyor. Bu bölgedeki halkın, işletmecilerin eğitimlerinin de sürekli olup tescillenmiş belgelerin korunması, sürdürülebilir olması gerekiyor. Bu açıdan da TÜRÇEV' e çok büyük bir görev düşüyor."

TÜRÇEV Yönetim Kurulu Başkanı Rıza Tevfik Epikmen de "Mavi Bayrak Türkiye ayağını biz temsil ediyor, denetimler yapıyor ve uluslararası denetimlerden de geçiyoruz. Dünyada en çok Mavi Bayrak alan üçüncü ülke olduğumuz için bu denetimler çok daha sık yapılıyor. Bugüne kadar yapılan uluslararası denetimlerde Türkiye en başarılı ülkelerin başında gelmiştir. Bizi esas gururlandıran budur." demiştir.

7. PLAĞ MAVİ BAYRAK TEMSİLCİSİ EĞİTİMİ-BODRUM

Mavi Bayrak Temsilcisi Eğitimi ve Sertifikasyonu Toplantısı 17-18 Nisan 2019' da, Kefaluka Resort Otel'de düzenlendi. 10 kıyı ilinden kayıt yaptıran 125 Mavi Bayrak temsilcisine 1,5 gün süren eğitimin sonunda sınav yapıldı. Sınavda başarılı olan katılımcılara, 5 yıl süre ile geçerli olan "Mavi Bayrak Plaj Temsilcisi Sertifikası ve Kimlik Kartı" verildi. Eğitimde ayrıca TÜRÇEV ile TAP Derneği'nin işbirliği ile 4 yıldır düzenlenen "Mavi Bayraklı Oteller ve Marinalar Atık Pillerini Topluyor" yarışmasının ödül töreni de yapıldı. 2018 yılında en fazla atık pil toplayan Mavi Bayraklı 10 otel ve 3 marinaya sertifika ve plakette verildi.

13. YEREL MAVİ BAYRAK SORUMLULARI EĞİTİMİ-ANTALYA

13. Yerel Mavi Bayrak Sorumluları Eğitimi, kıyı illerimizden 37 belediye ve 8 yerel dernekten gelen 100'ün üzerinde katılımcı ile 17-20 Aralık 2019' da, Lara'daki Adalya Elite Otel' de düzenlendi.

Eğitimin ilk iki gününde, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı-UNDP, Doğa Koruma Merkezi-DKM ve belediyeler tarafından, iklim krizi, biyolojik çeşitlilik kaybı, istilacı türler, çevre eğitim projeleri ve vatandaş bilimi gibi birçok konuda sunumlar yapıldı. Halk plajlarında kirlilik, biyolojik çeşitlilik kaybı ve iklim krizi ilişkisi konulu çalıştaylar gerçekleştirildi.

3. gün, Gelecek Nesiller için Mavide Buluşalım Projesi, balon ve aslan balıkları bilinçlendirme projesi olan BAYOMA, TÜRÇEV Yunus Projesi ve Türkiye'de bir ilk olan İzmir Büyükşehir Belediyesi Mavi Bayrak Birimi sunumları yapılmıştır. Katılımcılara katılım sertifikaları verilerek Antalya Büyükşehir Belediyesi katkılarıyla Tünektepe Teleferik'e bir gezi düzenlendi.

MAVİ BAYRAK ULUSAL DENETİMLERİ

2019' da Mavi Bayraklı plaj ve marina denetimleri, tüm Türkiye' de sezon süresince devam etmiştir. Mavi Bayraklı plaj ve marinalar açıklanmadan önce, ödül başvurusu yapan plajlara gerekli ön denetimler yapılmış; ödüllerin açıklanmasının ardından da sezon ve kontrol denetimleri devam etmiştir. Sezon süresince Türkiye genelinde 886 plaj ve 24 marina ve 14 yat denetimi olmak üzere toplamda 924 Mavi Bayrak denetimi gerçekleştirilmiştir.

ANTALYA, İZMİR ve AYDIN PLAJ VE MARİNALARINDA ULUSLARARASI DENETİM

Türkiye, Mavi Bayrak sayısının en fazla olduğu ülkelerden biri olduğu için her yıl uluslararası denetimden geçmektedir. Geçtiğimiz yıl Sakarya ve Kocaeli’nde yapılan uluslararası denetim için bu yıl Antalya, İzmir ve Aydın seçilmiştir. Bu kapsamda bu illerdeki Mavi Bayraklı plaj ve marinalarda, 29 Temmuz-2 Ağustos 2019 tarihleri arasında uluslararası denetim yapılmıştır.

FEE resmi denetçisi tarafından yapılan denetimlerde, tesadüfi örneklem yöntemi ile denetlenecek alanlar seçilmiş, bu kapsamda Antalya, İzmir ve Aydın’daki 15 Mavi Bayraklı plajımızda ve Antalya’ daki 1 Mavi Bayraklı marınamızda uluslararası denetim gerçekleştirilmiştir. Resmi denetçiye TÜRÇEV Genel Müdürü, Mavi Bayrak Programı Ulusal Koordinatörü ve TÜRÇEV Antalya Şubesi ekibi eşlik etmiştir.

BLUE FLAG MED WEEK-AKDENİZ ÜLKELERİ MAVİ BAYRAK HAFTASI

11 Akdeniz ülkesinde Mavi Bayrak Programı’nı yürüten 11 STK, Mavi Bayrak Akdeniz Ülkeleri Haftası Güç Birliği’ nde Blue Flag Med Week etkinliği düzenlemiştir. Etkinlik, Antalya Büyükşehir Belediyesi, Mersin Büyükşehir Belediyesi, Kaytazdere Belediyesi, Didim Belediyesi, Sarıgerme Çevre Eğitim Derneği (SARÇED), Mersin Deniz Kızı Turizm A.Ş. TUI Magic Life Sarıgerme, TUI Sensimar Seno Resort&SPA, Hane Otel, Manavgat Belediyesi ve TÜRÇEV işbirliğinde Mavi Bayrak ödüllü plajlarda yapılmıştır.

Temmuz ayında Akdeniz Bölgesi’ndeki Mavi Bayrak Koordinatörleri bir araya gelmiş; yurt-

taşlar, yerel yönetimler, turistler ve tüm plaj ziyaretçilerinin harekete geçtiği eş zamanlı etkinliklerde, plajlarda kirlilik yaratan materyaller toplanıp sergilenmiştir. Bu etkinliklerde yaklaşık 80 kg atık toplanmıştır.

MAVİ BAYRAK ULUSAL KOORDİNATÖRLER TOPLANTISI-İNGİLTERE

Yıllık toplantıda 2019 deneyimleri, farklı ülkelerin örnek çalışmaları, Dünya Sağlık Örgütü-WHO uzman görüşleri sunulmuş; Avrupa Erişilebilir Turizm Ağı-ENAT yetkililerinin katılımı ile Turistik Tekneler için Mavi Bayrak, İklim Krizi-Kirlilikler-Biyolojik Çeşitlilik Kaybı ilişkisi konularında çalıştaylar yapılmıştır. Toplantıya ülkemiz ve Vakfımızı temsilen Genel Müdür Murat Yiğitol ve Ulusal Koordinatör Almıla Kindan Cebbari katılmıştır. Farklı ülkelerin örnek çalışmaları, 17-20 Aralık 2019 tarihlerindeki 13. Yerel Mavi Bayrak Sorumluları Eğitiminde anlatılmıştır.

YEREL TOPLANTILAR

- Antalya Valisi Münir Karaloğlu Başkanlığında, 10 Aralık 2019 tarihinde TÜRÇEV Antalya üyelerinin katıldığı toplantıda Mavi Bayrak ve Eko-Okullar programları görüşülmüştür.
- TÜRÇEV Antalya Şubesi ve Alanya Belediyesi işbirliği ile 2 Aralık 2019 tarihinde Alanya'da bulunan Mavi Bayrak ödüllü plaj temsilcileri ile toplantı düzenlenmiştir.
- Muğla İli Mavi Bayrak çalışmalarını değerlendirmek üzere 5 Aralık 2019' da Muğla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü yetkilileriyle bir toplantı yapılmıştır.
- Didim Turizm Derneğinin ev sahipliğinde yapılan toplantıya TÜRÇEV yetkilileri, Didim Belediyesi'nden ve Didim Turizm Derneği'nden yetkililer Mavi Bayraklı otellerden yetkilileri katılmıştır.
- 12 Mart 2019' da TÜRSAB Bölge Temsil Kurulu'nu ziyaret edilmiş, TÜRÇEV ve Mavi Bayrak Programı anlatılmıştır.
- Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Albayrak'ın katılımı ile Tekirdağ Büyükşehir Belediyesinde 8 Ağustos 2019' da Mavi Bayrak toplantısı yapılmıştır.

- Vakfımızın üyeleri arasında bulunan POYD (Profesyonel Otel Yöneticileri Derneği)'nin 1 Aralık 2018' de yapılan olağan genel kurulunda başkan seçilen Ülkay Atmaca'yı 6 Şubat' ta ziyaret edilmiştir.
- Vakfımız Genel Müdürü Murat Yiğit, 1 Ekim 2019' da İzmir ve Aydın ziyaretleri kapsamında, İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürü Murat Karaçanta'yı ziyaret etmiştir.
- TÜRÇEV Antalya Şubesi yetkilileri, 28 Şubat' ta Alanya İlçe Liman Başkanı Mehmet Sayhan'ı ziyaret etmiştir.

İL MAVİ BAYRAK KOMİSYONU TOPLANTILARI

- Antalya İl Mavi Bayrak Komisyon toplantıları, Antalya Vali Yrd. Nurettin Ateş başkanlığında, 26 Şubat ve 10 Aralık 2019 tarihlerinde yapılmıştır.
- İzmir İl Mavi Bayrak Komisyon toplantısı Kültür ve Turizm işlerinden sorumlu Vali Yardımcısı Fatih Damatlar başkanlığında yapılmıştır.
- Muğla Mavi Bayrak İl Komisyonu Değerlendirme Toplantısı Muğla Vali Yardımcısı başkanlığında

8 Mart 2019, 16 Ekim 2019 ve 18 Kasım 2019 tarihlerinde yapılmıştır.

- Antalya Suda Boğulma Olayları Denetim Komisyonu Toplantısı ilgili kurum yetkililerinin katılımı ile 23 Mayıs ve 24 Ekim tarihlerinde yapılmıştır.
- TÜRÇEV Muğla Şubesi, 6-7 Mart 2019' da Mavi Bayraklı Yalıkavak Marina ile D-Marin Turgutreis Marina'da Yatlarda Mavi Bayrak Programı'nın geliştirilmesi için görüşmeler yapmıştır.
- TÜRÇEV İzmir ve Kuzey Ege İlleri Şubesi de D-Marin Didim Marina'da Yatlarda Mavi Bayrak Programı'nın geliştirilmesi için görüşmelerde Didim Belediyesinden ve D-Marin' den yetkililer katılmıştır.
- Lara Turizm Bölgesinde yerel mavi bayrak sorumluluğunu yürüten Lara Turizm Yatırımcılar Birliği – LATUYAB 21 Ağustos' ta ziyaret edilerek Mavi Bayrak uluslararası denetiminde verilen katkılar nedeniyle teşekkür edilmiştir.

CANKURTARAN KURSLARI

Türkiye Su Altı Sporları Federasyonu yetkilileri ve TÜRÇEV Muğla Şubesi tarafından yürütülen ortak çalışmalar kapsamında toplam 131 kursiyerin katıldığı eğitimlerde, 119 kişi eğitimlerini başarıyla tamamlayarak sertifika almaya hak kazanmıştır.

Kemer Cankurtaran Yarışması

Antalya'da Kemer Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği'nin organize ettiği, Kemer Belediyesi, Gençlik ve Spor Bakanlığı, TÜRÇEV, Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu'nun desteklediği Cankurtaran Yarışması'nın 8.si yapılmıştır.

Antalya Konyaaltı İlçesinde 1. Cankurtaran Yarışması

19 Mayıs 2019'da Sahil Antalya Yaşam Parkı, Su Akademisi ve TSSF tarafından düzenlenen yarışa, 32 gümüş belgeli cankurtaran katıldı. Vakfımızca da katılım sağlanan yarışmanın diğer bölgelerde de yaygınlaştırılması için çalışmalar sürdürülüyor.

TEKİRDAĞ VALİSİ ZİYARETİ

30 Temmuz 2019'da TÜRÇEV İzmir ve Kuzey Ege Koordinatörlüğü olarak Tekirdağ Valisi Aziz Yıldırım'ı makamında ziyaret edildi. Ziyarete Tekirdağ Halk Sağlığı Müdürü Dr. Hacı Bayram Zengin ve İl Çevre Şehircilik Müdür Yardımcısı Yalçın Karaca da katılım sağladı.

ANTALYA'DA DERE TEMİZLİK VE ISLAH ÇALIŞMALARI

Antalya kıyılarında denize dökülen 16 derede, sezonda Mavi Bayrak ödüllü plajlarımızı olumsuz etkilememesi için Kasım 2018 - Nisan 2019 dönemi içerisinde, DSİ 13. Bölge Müdürlüğü

tarafından temizlik ve ıslah çalışmaları yapılmıştır. Antalya genelinde derelere yönelik yapılan temizlik çalışmaları son derece önem arz etmekte olup, Vakfımız çalışmaları yakından takip etmektedir.

Bu kapsamda Antalya Büyükşehir Belediyesi deniz denetim teknesi ile denizde ve Acısu Deresi'nde 12 Temmuz 2019 günü Antalya Vali Yardımcısı Nurettin Ateş (İl Mavi Bayrak Komisyonu Bşk.), Antalya Büyükşehir Belediyesi Mavi Bayrak Sorumlusu Kemal Özgün ve TÜRÇEV Antalya Koord. Lokman Atasoy, Büyükşehir Belediyesi deniz denetim teknesi ile belediye mücavir alanları içerisinde yer alan bölümlerde incelemelerde bulunmuştur.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI ZİYARETİ

Yönetim Kurulu Başkanımız Rıza Epikmen ve Genel Müdürümüz Murat Yiğit, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin yeni Başkanı Tunç Soyer'i ziyaret ederek yeni dönem için tebriklerini iletmislerdir. İzmir genelinde Mavi Bayrak konusunda atılacak adımların konuşulduğu ziyarette özellikle Büyükşehir'in Mavi Bayrak konusundaki rolü konuşulmuş ve İzmir'de halk plajı sayısının artırılması hedefi ortaya konmuştur.

SAMSUN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI ZİYARETİ

TÜRÇEV Genel Müdürü Murat Yiğitöl ve Mavi Bayrak Ulusal Koordinatörü Almıla Kından Cebbari, 27 Ağustos 2019'da Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir'i makamında ziyaret etmiştir.

ULA BELEDİYE BAŞKANI ZİYARETİ

TÜRÇEV Muğla Şubesi Koordinatörü Gürcan Kaya, Ula Belediye Başkanı İsmail Akkaya'yı, 12 Nisan 2019'da makamında ziyaret etmiştir.

ALANYA VE SERİK KAYMAKAMLARI ZİYARETİ

2 Nisan 2019'da Lokman Atasoy ve Ömer Keskin, Alanya Kaymakamı Mustafa Harputlu'yu makamında ziyaret etmiştir.

TÜRÇEV Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Cenk Halil Bayaz ve Dr. Ali Keleş ile Antalya Şube Koordinatörü Lokman Atasoy'dan oluşan heyet, Serik Kaymakamı Haluk Şimşek'i makamında ziyaret etmişlerdir.

MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI ZİYARETİ

Mavi Bayrak Ulusal Koordinatörü Almıla Kından Cebbari ve TÜRÇEV Antalya İl Koordinatör Yardımcısı Ömer Keskin, Mersin Mavi Bayrak Ödüllü plaj ve marinaların denetimlerinin ardından, 26 Haziran 2019'da Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seğer'i makamında ziyaret etmiştir.

AYDIN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BAŞKANI ZİYARETİ

TÜRÇEV Yönetim Kurulu Başkanı Rıza Tevfik Epikmen, Genel Müdür Murat Yiğitöl ve Kuzey Ege İlleri Koordinatörü Doğan Karataş 1 Ekim 2019'da Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu'na Plajına Sahip Çık Projesi'ne katkılarından dolayı teşekkür ziyaretinde bulunmuştur.

ANTALYA'DA BELEDİYE BAŞKAN ZİYARETLERİ

TÜRÇEV Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Cenk Halil Bayaz ve Dr. Ali Keleş ile Antalya Şube Koordinatörü Lokman Atasoy'dan oluşan heyet, Kemer Belediye Başkanı Necati Topaloğlu, Muratpaşa Belediye Başkanı Ümit Uysal, Aksu Belediye Başkanı Halil Şahin ve Serik Belediye Başkanı Enver Aputkan' a ziyarette bulunmuştur.

BODRUM BELEDİYE BAŞKANI ZİYARETİ

TÜRÇEV Genel Müdürü Murat Yiğitöl ve TÜRÇEV Muğla Şubesi Koordinatörü Gürçan Kaya, Bodrum Belediye Başkanı Ahmet Aras'ı 16 Nisan 2019' da ziyaret etmiştir.

FETHİYE BELEDİYE BAŞKANI ZİYARETİ

TÜRÇEV Muğla Şubesi Mavi Bayrak Koordinatörü Gürçan Kaya, 15 Mayıs 2019' da Fethiye Belediye Başkanı Alim Karaca'yı makamında ziyaret etmiştir.

KUŞADASI BELEDİYE BAŞKANI ZİYARETİ

Yönetim Kurulu Başkanımız Rıza Epikmen, Genel Müdürümüz Murat Yiğitöl ve Kuzey Ege İlleri Koordinatörü Doğan Karataş, 21 Mayıs 2019' da Kuşadası Belediyesi' nin yeni Başkanı Ömer Günel'i ziyaret etmiş ve tebriklerini iletmışlerdir.

İZMİR VE KUZEY EGE'DE BULUNAN BELEDİYE BAŞKANLARINA TEBRİK ZİYARETİ

Aydın, İzmir ve Kuzey Ege'de bulunan Didim, Menderes, Seferihisar, Urla, Selçuk, Dikili, Foça, Burhaniye, Ayvalık, Kepez, Gelibolu Belediye Başkanlarına TÜRÇEV Kuzey Ege İlleri Şube Koordinatörü Doğan Karataş tarafından yeni dönem tebrik ziyaretlerinde bulunulmuştur.

DEMRE, FİNİKE, KAŞ BELEDİYE BAŞKANLARINI ZİYARET

Antalya Şube Koordinatörü Lokman Atasoy Finike Belediye Başkanı Mustafa Geyikçi, Demre Belediye Başkanı Okan Kocakaya ve Kaş Belediye Başkanı Mutlu Ulutaş'a ziyarette bulunmuştur.

GELECEK NESİLLER İÇİN MAVİDE BULUŞALIM PROJESİ

Gelecek Nesiller İçin " Mavide Buluşalım " Projesi Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV), Antalya Tarım ve Orman Müdürlüğü, Akdeniz Balıkçılar ve Spor Kulübü Derneği (AKBADER) Turistik Hava Taşımacılık A.Ş. (Corendon Airlines), Belek Turizm Yatırımcılar Ortak Girişimi (BETUYAB), Akdeniz Su Ürünleri Araştırma Üretim ve Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü (AKSAM) işbirliği ile 2019 yılı boyunca her ayın son Pazar günü olmak üzere Antalya EXPO Fuar alanında gerçekleştirilmiştir.

Hedef kitle 7-12 yaş aralığındaki örgün eğitime devam eden çocuklar olan projede, çocuklara balık çeşitleri, amatör balık avcılığı kuralları, deniz canlıları, deniz kirliliği ve bu kirliliğin deniz canlıları üzerinde etkileri, sürdürülebilir su ürünleri avcılığı hakkında bilgi verilmiştir. 600 öğrenci ve velisine ulaşılmıştır. Çocuklarla balık tutma etkinliği yapılmış, tutulan balıklar, zarar verilmeden incelenmiş, balık cetvelinde ölçülmüş ve tekrar yaşam alanlarına bırakılmıştır.

Gelecek Nesiller İçin " Mavide Buluşalım " Projesi uluslararası iyi örnekler arasında yerini aldı ve Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı-FEE tarafından 14-15 Mayıs 2019'da gerçekleştirilen UNESCO Uluslararası Su Konferansı-Su Eğitimi için örnek çalışmalarında sunuldu.

Proje Kapsamında Gerçekleştirilen Faaliyetler

- Çocuklara EXPO fuar alanı Çocuk Bilim ve Teknoloji Merkezinde İnsan ve hayvan biyoloji ile uzay ve uzayda dünyanın yeri hakkında bilgilendirme ve eğitim videoları izletilmesi ile interaktif olarak balık türleri tanıtımı

- Atıkların deniz canlılarına ve doğaya etkileri, çevrenin korumaya yönelik tüketim alışkanlıkları, plaj ve deniz kirliliğinin önlenmesi konusunda dikkat edilecek hususlar, Mavi Bayrak ödüllü plajlar ve önemi hakkında TÜRÇEV Antalya Şubesi tarafından sunum
- EXPO Küçük Amfi Tiyatroda "Amatör Balıkçılık Nedir Nasıl Yapılmalı", Okyanus ve deniz kirliliği ile engelleme yolları ve Zehirli balık türleri, balık tüketiminin önemi hakkında sunumlar
- Sunumlar sonrası Katılımcılar EXPO Zaman Tüneli salonunun da Toplayıcılıktan yerleşik hayata insanoğlunun tarihsel gelişiminin anlatıldığı video gösterimi
- Video gösteriminden sonra katılımcılara uzman personel gözetiminde EXPO Gölet kenarı iskelelerinden veliler ile birlikte balık tutma etkinliği ve yarışması, yarışma esnasında amatör balıkçılık kuralları hakkında çocuklara uygulamalı eğitimler

PLAJINA SAHİP ÇIK PROJESİ 2019-KUŞADASI KADINLAR DENİZİ PLAJI

TÜRÇEV koordinasyonunda 2010 yılından bu yana her yıl TÜRÇEV ile birlikte projeyi uygulamak isteyen belediyeler ile birlikte Mavi Bayrak Ödüllü halk plajlarında gerçekleştirilen Plajına Sahip Çık Projesi, 2019 yılında Aydın Büyükşehir Belediyesi ve Kuşadası Belediyesi ev sahipliğinde, farklı üniversitelerden gönüllülerle plajda çeşitli aktivitelerle 26-29 Ağustos 2019 tarihleri arasında Kuşadası Kadınlar Denizi Halk Plajı'nda yürütüldü.

yetişkinlerle izmarit toplama etkinliği, plaj temizliği etkinliği yapmıştır. Dalgıçların da katılımıyla deniz dibi temizliği etkinliği gerçekleştirilmiştir. Yurt çapında ve yurtdışında etkinlik ilgiyle karşılanmış ve örnek olarak gösterilmiştir. Gönüllü öğrencilerin projeye dair deneyimleri Mavi Bayrak Türkiye youtube kanalından izlenebilir.

Projeyi TÜRÇEV ile birlikte halk plajlarında uygulamak isteyen belediyeler Vakfımızla iletişime geçerek halk plajlarında kullanıcı kaynaklı kirliliklerin ve deniz çöplerinin önlenmesi konusunda ortak çalışma yapabilirler.

Projede çalışmak için Türkiye'nin çeşitli yerlerinden gönüllü olarak gelen 8 üniversite öğrencisi, proje süresince plaj ziyaretçileriyle anket çalışması, çocuklarla çevre bilinçlendirme etkinlikleri ve oyunlar,

TÜRLERİN İSTİLASI: İSTİLACI YABANCI TÜRLERİN DENİZLERDEKİ EKOLOJİK GÜVENLİĞE ETKİSİ

İnsanoğlu var olduğu günden bu yana sürekli olarak doğa ile etkileşim halinde olmuştur. Bu etkileşim, kimilerine göre doğaya hâkim olma mücadelesi, kimilerine göre ise doğa ile bir bütün olarak yaşama arzusu olarak gerçekleşmiştir. İlk insan topluluklarında daha çok yaşamını sürdürme gayesinde olan insanlık, zamanla daha çok tüketmeye, yıkmaya ve yok etmeye başlamıştır. Günümüz toplumu için artık çevre sorunları ya da başka bir ifade ile ekolojik kriz, insanın doğa üzerindeki yarattığı yıkımın boyutlarıyla orantılı olarak, tartışılmaz bir gerçektir¹.

Biyolojik çeşitlilik, insanlığın ve ekosistemlerin var olması kadar yok olmasında da önemli bir unsurdur. Bu kaynaklarda meydana gelecek azalmalar bunları elde etme mücadelesine neden olduğundan çevresel güvenlikle doğrudan ilgilidir. Kaynak varlığındaki azalma ekonomik, ekolojik ve sosyal yapıyı olumsuz etkilemektedir. Kaynağı azalan ülkelerde bu tür çatışmalara neden olması bir yana, kaynak bakımından zengin olan ülkelerde de başka ülkelerin bu kaynakları elde etme mücadelesi başlayacaktır.

Dünyada ekolojik dengenin hızla bozulmasının en büyük etkenlerinden birisi de biyolojik türlerin hızla yok olmasıdır. Bu hızlı yok oluşa değişik etkenler yol açmaktadır. Bu etkenlerin en önemlilerinden birisi de istilacı türlerdir. İstilacı yabancı türler olarak adlandırılan ve bir ülkenin biyolojik çeşitliliği içinde yer almayan türler, sadece istilaya geçtiği ülke için değil tüm dünya biyolojik çeşitliliği için en önemli tehditlerden biri olarak görülmektedir. Yabancı tür kavramı "doğal olarak bir yerde, alanda veya bölgede olmayan kasıtlı veya kasıtlı olmayarak tanıtılan tür" olarak ifade edilmektedir. "İstilacı yabancı tür" kavramı ise "yerleşmesi ve istilasıyla ekonomik veya çevresel zararlar vererek ekosistemleri, habitatları veya türleri tehdit eden yabancı tür", "çevreye, diğer türlere, ekonomiye veya insan sağlığına zarar verebilme potansiyeline sahip yabancı tür", veya "yanlışlıkla veya bilinçli olarak normal şartlarda yaşam ortamı olmayan doğal bir ortama bırakılan/giriş yapan; bu ortamlarda üreyip, gelişen, yayılım gösteren ve yeni ortamlarında olumsuz pek çok etki yaratan bitki, hayvan, mantar ve mikroorganizma türleri" şeklinde açıklanabilmektedir^{2,3}.

Dünyada ekolojik dengenin hızla bozulmasının en büyük etkenlerinden birisi de biyolojik türlerin hızla yok olmasıdır. Bu hızlı yok oluşa değişik etkenler yol açmaktadır. Bu etkenlerin en önemlilerinden birisi de istilacı türlerdir. Çok ciddi olarak ekonomik, çevresel ve sağlık üzerine olumsuz etkilere neden olabilirler. Sonuçta, kalkınmayı büyük ölçüde engelleyebilir. Deniz ve kıyı bölgelerde istilacı türler karasal kökenli deniz kirliliği, deniz canlılarının aşırı avlanması ve fiziksel tahribat/deniz habitatlarının bozulmasıyla beraber dünya denizleri üzerine en önemli dört büyük tehditten biridir.

Son yıllarda küreselleşmenin hız kazanmasıyla beraber insan, bitki ve hayvan hareketleri de hız kazanmış, bir yerden başka bir yere taşınmaları da kolaylaşmıştır. Yabancı türlerin de gerek belirli bir amaç için veya istem dışı taşınmaları da her gün artmaktadır. Bugün dünyada istilacı yabancı türler hem sucul, hem de karasal ortamlarda ekonomik, sosyal ve çevresel sorunlar olarak karşımızda durmakta ve küresel olarak biyolojik çeşitlilik üzerine en büyük tehditlerden biri olmaya devam etmektedir. Dünyada istilacı yabancı türlerin verdiği zarar 1.4 trilyon dolardan daha fazladır ve dünya ekonomisinin yaklaşık %5'ine tekabül etmektedir⁴. Avrupa'da ise her yıl 12 milyon Avro masraf açtığı ve bu rakamın devamlı yükseldiği görülmektedir⁵.

Süveyş kanalının açılması, iklim değişikliğinin etkisi ve alıcı ortamın biyolojik çeşitlilik yönünden fakirliği yeni türlerin yerleşimini kolaylaştırmıştır. Yabancı türler bir kere yeni habitatlarına yerleştikten sonra, çevre üzerinde potansiyel tehdit oluştururlar. Orada yaşayan ye-

Özcan Sarlı

¹ Yardımcı, S. (2006). İnsan-Doğa İlişkisi Ekseninde Derin Ekoloji ve Toplumsal Ekoloji, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

² "U.S. Fish & Wildlife Service – Invasive Species", <http://www.fws.gov/invasives/faq.html#q1>,

³ "Convention on Biological Diversity – What are Invasive Alien Species?", <http://www.cbd.int/invasive/WhatareIAS.shtml>

⁴ Pimentel, D., Mcnair, S., Janecka, J., Wightman, J., Simmonds, C., O'connell, C., Wong, E., Russel, L., Zern, J., Aquino, T. and Tsomondo, T. (2001). Economic and environmental threats of alien plant, animal, and microbe invasions. *Agriculture, Ecosystems and Environment*, 84: 1–20

⁵ Kettunen, M., Genovesi, P., Gollasch, S., Pagad, S., Starfinger, U. Ten Brink, P. & Shine, C. (2008). Technical support to EU strategy on invasive species (IAS) – Assessment of the impacts of IAS in Europe and the EU (final module report for the European Commission). Institute for European Environmental Policy (IEEP), Brussels, Belgium. 44 pp. + Annexes.

rel türlerle rekabet ederek üstün gelebilirler ve bazen yeni çevrelerini tamamen ele geçirirler. Yabancı türler ortamda aşırı gelişerek biyolojik işgale yol açarlar ve çeşitli sektörleri (balıkçılık, yetiştiricilik, turizm, ulaşım endüstri) etkilemektedir⁶. Bu yabancı türler deniz ekosistemine, deniz biyoçeşitliliğine, denizel tür ve habitatlara parazit taşımakta, hastalık bulaştırmakta, genetik bozulmalara yol açmakta, rekabet yaratmakta ve yerli türleri tüketerek nesillerini tehlike altına atmaktadır. Ayrıca, insan sağlığı açısından da tehdit oluşturan bu türler hastalıklara, zehirlenmelere ve yaralanmalara yol açabilmektedir. İlâveten ülke ekonomisine de olumsuz etkileri olan istilacı türler balıkçılık ve turizmi de olumsuz etkilemektedir.

Ekolojik güvenlik, ekosistemin tehlikelerden korunması, yani ekosistem güvenliğinin sağlanması olarak tanımlanabilmektedir. Her ne kadar ekolojik güvenlik kavramını, insani güvenlik kavramının bir boyutu olarak kabul eden çevreler olsa da ekolojik güvenlik genel anlamda çevresel güvenlik kavramının bir boyutu olarak değerlendirilmektedir⁷. Çevresel güvenlik insan merkezli bir yaklaşımken ekolojik güvenliğin referans noktası ekosistemlerdir. Yani ekolojik güvenlik; başvuru nesnesi olarak bireyleri, toplulukları veya devletleri değil, ekolojik sistemleri başka bir deyişle ekosistemi olarak 'derin ekoloji' yaklaşımı ortaya koymaktadır. Ekolojik güvenlik yaklaşımında uygulanması gereken politikalar ise, daha çok ortak güvenlik gerektiren, devletler dışında uluslararası örgütler ve sivil toplum örgütleri gibi kuruluşların da içinde bulunduğu küresel işbirliğini gerektiren politikalar. Buna göre ekolojik güvenlik bütüncül bir bakış açısına sahiptir ve uzun vadede ekolojik dengeyi korumayı amaçlar. Sonuç olarak ekolojik güvenlik, ekolojik sistemlerin çeşitliliği ve sistem içindeki birimlerin karşılıklı karmaşık bağımlılıkları nedeniyle yerel topluluklara, bölgesel ve küresel kuruluşlara yetki devreden çok katmanlı siyasi yapılara ihtiyaç duymaktadır. Bunlar dışında ekolojik güvenlik ekosistem merkezli yani ekosentrik yaklaşıma sahip olması nedeniyle, ekosisteme yönelik tehditler genelde küresel çapta sorunlar yaratmaktadır⁸. Bu nedenle istilacı yabancı türler gibi çevresel problemlerin çözümünde, ekolojik güvenlik kavramı bütünsel bakış açısıyla, çevresel güvenlik kavramına göre daha kapsamlı politikalar ve süreçler gerekebilmektedir.

Türler kadar bu türlerin geliş yolları da güvenlik açısından önemli hususlardır, zira kasıtlı ya da kasıtsız olsun yabancı türlerin girişini ve istilası insan kaynaklıdır. Geçmişte organizmaların dağılışı üzerinde büyük

bir öneme sahip olan biyo-çografik engeller günümüzde önemini kaybetmeye başlamıştır. İnsan kaynaklı etkilere ve iklim değişikliklerine bağlı olarak abiyotik (cansız) çevre büyük bir değişim göstermektedir. Önlem alınmazsa yabancı istilacı türler Akdeniz ve Karadeniz'e yayılacak ve bu istilacı türler Akdeniz'deki ekosisteminin yapısını ve işlevini değiştirmesinin yanında, biyolojik çeşitliliğin bozulmasına ve balıkçılık, turizm, sağlık gibi sosyal sorunlara da neden olacak ve bu sorun gitgide artacaktır. Ayrıca bu türler ekonomiye, ekosistem ve insan sağlığına geri dönüşü olamayacak zararlar verecektir. Bu husus, gelecek zamanlarda uluslararası düzeyde ülkeler arasında çatışma konusu olabilme potansiyeli taşımaktadır.

Biyolojik çeşitliliği korumanın en önemli yollarından birisi de biyolojik çeşitliliği tehdit eden unsurları bulup onlara karşı önlem almaktır. Bu nedenle istilacı türlere karşı önlem alınması ekosistemin korunması açısından zorunluluk arz etmektedir. İstilacı yabancı türlerle mücadelede hızlı algılama, hızlı değerlendirme ve hızlı müdahale önemlidir. Bunun için türü ortadan kaldırmak, kontrol ve yayılmayı engellemek ve biyolojik mücadele/biyoteknolojiden yararlanarak üremeyi engellemek etkin mücadele yöntemleri olabilir. Elbette ki bilinçlendirme de istilacı yabancı türün olmaması ya da kısa zamanda önlem alınması için daha etkin ve ekonomik bir çözüm sağlamaktadır.

MARIAS: "Önemli Denizel Biyolojik Çeşitlilik Alanlarında İstilacı Yabancı Türlerin Tehditlerinin Değerlendirilmesi Projesi" Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü (DKMPGM) tarafından Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile işbirliği içinde Küresel Çevre Fonu (GEF) finansal desteği ile yürütülmektedir. Proje yabancı türlerin önlenmesi, tespit edilmesi, kontrolü ve yönetiminde güçlendirilmiş kapasiteler ve yatırımlarla deniz ve kıyı ekosistemlerinin direncinin artırılmasını hedeflerken aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlendirilmesi hususlarını proje kapsamında uygun bir şekilde olabildiğince teşvik etmektedir.

Mehmet Gölge

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı-UNDP
Denizel İstilacı Yabancı Türler Proje Yöneticisi
mehmet.golge@undp.org

⁶ Cirik, Ş., Akçalı, B. (2002). "Denizel Ortama Yabancı Türlerin Taşınım Yerleşmesi: Biyolojik İşgalin Kontrolü, Hukuksal, Ekolojik ve Ekonomik Yönleri", E. Ü. Su Ürünleri Dergisi, Cilt 19, Sayı 3-4, 507-527.

⁷ Coldicott D. ve O'Brien, T. (2012). "Environmental Security". C. Snyder (ed.). Contemporary Security and Strategy. Palgrave Macmillan, Hampshire, s.72-88.

⁸ Vural, Ç. (2018). "Çevresel Güvenliğin Gelişimi", Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi, 6 (1), s. 20-38

YEŞİL ANAHTAR

Yeşil Anahtar Programı, ilk olarak 1994 yılında Danimarka'da başlamış ve 2002 yılında Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (Foundation For Environmental Education-FEE)'nin beşinci programı olarak kabul edilmiştir.

Uluslararası alanda restoranlar, kongre merkezleri, kamp alanları konaklama merkezlerine verilen bir eko-etikettir. Yeşil Anahtar Programı, ülkemizde Türkiye Çevre Eğitim Vakfı tarafından 2011 yılında yürütülmeye başlanmıştır ve ödül, konaklama tesislerine verilmektedir. Uluslararası niteliğe sahip olan bu program, tesislerde çevre yönetimi, atık yönetimi, su ve enerji tasarrufu başta olmak üzere 13 ana kriter başlığı yoluyla iklim değişikliğinin önlenmesini ve turizm sektörünün sosyal, kültürel ve doğal çevreye verdiği negatif etkileri en aza indirmeyi, böylelikle sürdürülebilir turizme katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

2019 yılı itibari ile ülkemizde 97 otelin Yeşil Anahtar Ödülü bulunmaktadır. Uluslararası alanda 66 ülkede uygulanan bu program kapsamında, toplam 3100'ün üzerinde Yeşil Anahtar Ödüllü tesis vardır. Türkiye, ödüllü 97 oteli ile 63 ülke arasında 10.sırada yer almaktadır.

Yeşil Anahtar Kriterleri;

- Çevre Yönetimi
- Personel Eğitimi
- Misafirlerin Bilinçlendirilmesi
- Su Tasarrufu
- Yıkama ve Temizleme
- Atık Yönetimi
- Enerji Tasarrufu
- Yiyecek ve İçecek
- Yeşil Alan ve Bahçeler
- Yeşil Aktiviteler
- İdare ve Yönetim

Kurumsal Sosyal Sorumluluk olarak 13 ana başlık altında toplanmaktadır. Yeşil Anahtar Ödülü, Yeşil Anahtar Ulusal Jüri'si tarafından bir yıl için verilmekte olup, başvurular her yıl yenilenmektedir. Ülkemizde Yeşil Anahtar Ödülü alan tesisler, ilk olarak bir ön denetim ile değerlendirilmektedir. Sonrasında Ulusal Jüri kararı ile ödülü almaya hak kazanan tesisler belirlenmektedir. Kriterlere uygun olan tesislere bayrak, plakette ve sertifikaları verilmektedir. Ödüllü tesislerde takip denetimleri, iki yılda bir, sezon ayları içerisinde ulusal koordinatör tarafından yapılmaktadır.

 www.greenkey.global

 [yesilanahtarturkiye](https://www.facebook.com/yesilanahtarturkiye)

 [yesilanahtar](https://www.instagram.com/yesilanahtar)

 [in/green-key-turkey](https://www.linkedin.com/company/in/green-key-turkey)

 [yesil_anahtar](https://twitter.com/yesil_anahtar)

YEŞİL ANAHTAR ÖDÜLÜ ÖN DENETİMLERİ

2019 Yeşil Anahtar Başvuruları Mart ayı itibariyle tamamlanmıştır. 2019 yılı için 95 tesis başvuruda bulunmuş olup bunlardan 9'u ilk defa başvuruda bulunan tesislerdir.

İlk defa başvuruda bulunan tesisler için Antalya, Muğla, İzmir, Ordu, Trabzon illerinde Yeşil Anahtar ön denetimleri tamamlanmıştır. Ön denetimler esnasında tesislerin Yeşil Anahtar dosyaları, örnek odalar, mutfak ve atık alanları incelenmiştir. Yapılan kontroller sonrasında varsa tesislere eksikleri bildirilmiş ve Ulusal Jüri toplantısından önce tamamlamaları istenmiştir.

2019 YILI YEŞİL ANAHTAR ÖDÜLÜ ULUSAL JÜRİ TOPLANTISI

Yeşil Anahtar Programı Ulusal Jüri Toplantısı 15 Mart 2019 tarihinde Vakfımızın Ankara Genel Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Toplantıya Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye Belediyeler Birliği ve çeşitli STK ve Üniversitelerden katılım sağlanmıştır. Toplantıda 2019 yılı için ilk defa başvuruda bulunan tesislerin ön denetimleri ile ilgili değerlendirmeler jüri üyelerine aktarılmış olup tesislerin Yeşil Anahtar dosyaları incelenmiştir. Daha önceden başvurmuş olup tekrardan başvuruda bulunan tesislerin ise değerlendirmesi yapılmıştır.

YEŞİL ANAHTAR SEZON DENETİMLERİ

2019 yılı başvurularının tamamlanması ile birlikte ülkemizde 97 Yeşil Anahtar Ödüllü otel bulunmaktadır. Başvuruda bulunan 58 otelin sezon denetimleri Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül ayları içerisinde gerçekleştirilmiştir.

Ankara Denetimleri

Ankara'da bulunan Yeşil Anahtarlı Otellerimizden Anadolu Hotels Downtown Ankara, Lugal, A Luxury Collection Hotel, Sheraton Hotel & Convention Center, Metropolitan Hotel ve Park Inn By Radisson Ankara'ya sezondaki takip denetimleri gerçekleştirilmiştir. Denetimler sırasında çevreye duyarlı olarak yürütülen uygulamalar ile ilgili bilgiler verilmiştir. Otelin genel alanları, örnek bir

oda, mutfak, restoran, atık alanı, çamaşırhane ve personel alanları çevresel açıdan incelenmiştir.

Nevşehir Denetimi

13 Haziran tarihinde Nevşehir'de bulunan Crystal Kaymaklı Hotel & Spa'ya Yeşil Anahtar sezon denetimi gerçekleştirilmiştir. Denetim kapsamında otelin genel alanları, örnek bir oda, mutfak, restoran, atık alanı, çamaşırhane ve personel alanları incelenmiştir. Denetim sonunda farklı departmanlardan katılan yetkililer ile gerçekleştirdiğimiz toplantı sonucunda yapılan çalışmalarla ilgili bilgiler paylaşılmıştır.

Adana Denetimi

İlk kez 2015 yılında Yeşil Anahtar Ödülü'ne başvuruda bulunan ve yıllardır programa dahil olan Sheraton Grand Adana Otel'e 17 Haziran tarihinde takip denetimi gerçekleştirilmiştir. Denetim kapsamında otelin genel alanları, örnek bir oda, mutfak, restoran, atık alanı, çamaşırhane ve personel alanları incelenmiştir.

2019 yılı başvurularının tamamlanması ile birlikte ülkemizde 97 Yeşil Anahtar Ödüllü otel bulunmaktadır. Başvuruda bulunan 58 otelin sezon denetimleri Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül ayları içerisinde gerçekleştirilmiştir.

İzmir ve Kuzey Ege Denetimleri

24-25 Haziran tarihlerinde bu yıl ilk defa başvuruda bulunan 2 Yeşil Anahtarlı otelle; Biblos Beach Alaçatı Resort ve The Nowness Luxury Hotel & Spa'ya ve halihazırda programı yürüten Yeşil Anahtarlı otellere sezon denetimleri gerçekleştirilmiştir. Denetimler sırasında çevreye duyarlı olarak yürütülen uygulamalar ile ilgili yeni örnekler sunulmuştur.

İstanbul ve Bursa Denetimleri

Bu sene sezon denetim zamanları gelen İstanbul'da Anadolu yakasında ve Bursa da bulunan Yeşil Anahtarlı Otellerimize 29-30 Temmuz tarihlerinde

gerçekleştirilmiştir. Denetimler sırasında çevreye duyarlı olarak yürütülen uygulamalar ile ilgili yeni örnekler sunulmuştur. Denetim kapsamında otelin genel alanları, örnek bir oda, mutfak, restoran, atık alanı, çamaşırhane ve personel alanları incelenmiştir.

Antalya Denetimleri

En fazla Yeşil Anahtarlı ilimiz olan Antalya'da bu yıl 32 otelin denetimleri Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü ve TÜRÇEV Antalya Şube işbirliğinde tamamlanmış olup uygulanan örnek uygulamalar ile ilgili detaylı bilgiler alınmış varsa eksiklikleri hakkında tesislere bilgi verilmiştir.

Muğla Denetimleri

Muğla Bodrumda bulunan Yeşil Anahtarlı otellere sezon denetimleri gerçekleştirilmiştir. Denetim kapsamında otelin genel alanları, örnek bir oda, mutfak, restoran, atık alanı, çamaşırhane ve personel alanları incelenmiş olup Yeşil Anahtar Sorumlusu ile programın otele ve çevreye olan katkısı değerlendirilmiştir.

Ülkemizin dört bir yanında bulunan sezon denetimleri de yapılan otellerimizden bazıları aşağıdaki gibidir:

- Olbios Marina Mersin
- Radisson Blu Ordu
- Radisson Blu Hotel & Spa Trabzon
- Crystal Kaymakli Hotel & Spa, Nevşehir
- Radisson Blu Otel Diyarbakir
- Aloft Bursa
- Sheraton Bursa Otel

Tüm tesislerimize sürdürülebilir turizme buldukları katkı nedeniyle teşekkür ederiz.

2019 YILI YEŞİL ANAHTAR PROGRAMI KOORDİNATÖRLER TOPLANTISI

18 Ekim 2019 Cuma günü TÜRÇEV merkez ofisimizde şubelerden gelen çalışanlarımızla Yeşil Anahtar Programı Koordinatörler toplantısı gerçekleştirilmiştir. Uluslararası alandaki iyi uygulamalar, yeni çalışmalar ve değişiklikler ile ilgili bilgilendirmeler yapılmıştır. Programı tanıtıcı sunumlardan sonra Yeşil Anahtar Denetçi Eğitimi yapılmış olup tüm şube çalışanlarımıza denetçi sertifikaları verilmiştir.

BELEK YEŞİL ANAHTAR PROGRAMI BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

İklim değişikliğinin önlenmesi ve sürdürülebilir turizme katkı amacıyla; turistik işletmelerde çevreci girişimlerini ödüllendirdiğimiz, Uluslararası Yeşil Anahtar Programı'nın Belek Bilgilendirme Toplantısı BETUYAB'ın da katkılarıyla 18 Kasım 2019 tarihinde gerçekleştirildi. Belek bölgesindeki otellerin davetli olduğu seminerde programı tanıtıcı ve örnek uygulamaların anlatıldığı sunumlara yer verildi. Aynı zamanda Antalya'da bir çok oteli Yeşil Anahtarlı olan Crystal Otel Grubu tesislerindeki çevre dostu uygulamaları diğer otellerle paylaştı. Toplantıya Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü Merve Yıldız, Antalya İl Koordinatörü Lokman Atasoy ve Antalya İl Koordinatör Yardımcısı Ömer Keskin katıldı.

YEŞİL ANAHTAR ÖDÜLÜ BAŞVURULARI

2020 Yılı Yeşil Anahtar Ödülü başvuruları 06 Kasım 2019 tarihinde başlamıştır. Başvurular TÜRÇEV web sitesi üzerinden online olarak yapılmakta ve tesisler başvuru belgelerini ulusal koordinasyona iletmektedir. İlk defa başvuran tesislere dosyaları incelendikten sonra bir ön denetim gerçekleştirilecek olup derlenen dosyaları ödül yenileme başvuruları bulunan tesisler ile birlikte Ulusal Jüriye sunulacaktır. Jüri'nin değerlendirmesinden sonra ödülü almaya hak kazanan tesisler ilan edilecek olup ödülleri gönderilecektir.

YEŞİL ANAHTAR ULUSAL KOORDİNATÖRLER TOPLANTISI-KATAR GERÇEKLEŞTİRİLDİ

2019 yılı Yeşil Anahtar Ulusal Koordinatörler Toplantısı 3-4 Aralık tarihleri arasında Katar'ın başkenti Doha'da gerçekleştirildi. Toplantıya 26 ülkenin temsilcileri ve Yeşil Anahtar Programı'nın 5 adet kurumsal ortağı katılmıştır.

Toplantının ilk gününde FEE ve Yeşil Anahtar Programı'nın gelişim süreci ve 2019 yılı çalışmaları derlenmiştir. 2021 yılında revizyona gidilecek kriterler hakkında görüşler alınmış yuvarlak masa toplantılarında konuyla ilgili raporlar tutulmuştur. Mevcut denetim mekanizmaları hakkında bilgilendirici sunumlar yapılmıştır.

Yeşil Anahtar Programının ulusal ve uluslararası platformlarda tanıtımı, yeni kategorilerde uygulanması,

programın gelişmesiyle ilgili konu başlıkları ve tesislerden bilgilerin derlenip sürdürülebilirlikleri hakkında bir rapor oluşturabileceğimiz yeni platform hakkında bilgilerin yer aldığı konular işlenmiş ve yapılan grup çalışmaları aracılığı ile her katılımcı konu başlıkları ile ilgili kendi görüşünü paylaşma olanağı yakalamıştır. FEE ve Yeşil Anahtar Programı'nın İklim Değişikliği konusundaki görevleri katılımcılara aktarılmıştır. Buna ek olarak Yeşil Anahtar Programı ile işbirliği içinde olan kuruluşlardan temsilcilerin sunumlarına yer verilmiştir.

Toplantıya Vakfımız adına TÜRÇEV Genel Müdürü Murat Yiğitöl ve Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü Merve Yıldız katılmıştır.

Eco-Schools

EKO-OKULLAR PROGRAMI

Okul öncesi ile ilk ve ortaokullarda çevre bilinci, çevre yönetimi ve sürdürülebilir kalkınma eğitimi vermek amacıyla uygulanan ve 67 ülkede yürütülen uluslararası bir çevre eğitim ve bilinçlendirme programıdır.

Program'ın katılımcı yaklaşımıyla öğrenciler hem çevresel konularda bilgi edinirler, hem de ailelerini, yerel yönetimleri, sivil toplum kuruluşlarını yani kısaca tüm toplumu bu konularda bilinçlendirirler. Program, okullarda ISO 14001/EMAS üzerine kurulmuş bir çevre yönetim sisteminin uygulanmasını da sağlar.

Eko-Okullar Programı, okullara çevre eğitimi konusunda yol gösterici bir program sunmasının yanı sıra, Program dahilinde yaptıkları çalışmalarda ve verdikleri çevre eğitiminde başarı sağlamış okullara Yeşil Bayrak Ödülü verilmesi nedeni ile aynı zamanda bir ödül planı olma özelliği de taşır. Yeşil Bayrak, uluslararası düzeyde tanınan ve saygınlığı olan, çevreye duyarlı okulu simgeleyen bir eko-etikettir. 2 yıl geçerlilik süresi olan ödülün her iki yılda bir yenilenmesi gerekir.

2019 yılı itibariyle Eko-Okullar Programı kapsamında Dünya çapında 59,458 okulda 19,600,00 öğrenci ve 1,400,00 öğretmene ulaşılmış ve 1877 kurum-kuruluşla ortaklaşa çalışmalar yapılmıştır. Ülkemizde ise Eko-Okullar Programı 2019 yılı itibariyle 60 ilden toplam 1140 okulda yürütülmekte olup, 814 okul yaptıkları başarılı çevre çalışmalarını karşılığında Yeşil Bayrak dalgalandırmaktadır.

 www.ecoschools.global

 www.ekookullar.org.tr

 [ekookullar](https://www.facebook.com/ekookullar)

 [Eko-Okullar Türkiye](https://www.youtube.com/Eko-Okullar_Türkiye)

 [in/eko-okullar](https://www.linkedin.com/in/eko-okullar)

 [EkoOkullar_TR](https://twitter.com/EkoOkullar_TR)

Eko-Okullar Programı 25. Yılı'nı Kutluyor!

Eko-Okullar Programı 2019 yılında çevre eğitimi ve sürdürülebilir kalkınma alanında 25. yılını kutluyor. İyi ve sağlıklı bir yaşam için çevrenin kritik önemde bir kamusal paylaşım olarak kabul edilmesini sağlamaya çalışan Program, yıllar içerisinde, ilke edindiği yaşayarak öğrenme metodu sayesinde, çevre konusunda pozitif eylemler, öğrenci katılımı ve sürdürülebilirlik eğitimi konusunda iyi oluşturulmuş küresel bir modele dönüşmüştür. Amaçlanan; sadece çevre koruma konusunda değil, aynı zamanda el izleri aracılığıyla daha iyi bir Dünya yaratmaya çalışan aktif vatandaşlardan oluşan bir jenerasyon yaratmaktır. Eko-Okullar 25. Yıl Deklarasyonu da, her çocuğun sürdürülebilir kalkınma için eğitime ulaşabilmesini önemli bir insan hakkı olarak kabul ediyor.

24 Ocak 2019 günü ilk kez Uluslararası Eğitim Günü olarak kutlandı. UNESCO Genel Direktörü mesajında, eğitimin temel bir insan hakkı, kamusal bir yarar ve sorumluluk olduğunun altını çizdi.

Program'ın 25 yıl boyunca yarattığı kahramanları ve onların hikayelerini dinlemek için bizleri takipte olun!

19 milyondan fazla öğrenciden, kampanyalardan, eğitim kaynaklarından ve Dünya'nın dört bir yanındaki Eko-Okullardan gelecek ilham verici fotoğraflardan oluşacak pozitif eylemlerle dolu üretken bir yılı ipe çekiyor ve sizleri bu aileye katılmaya davet ediyoruz.

Eko-Okullar Programı 25. Yıl Video Kampanyası...

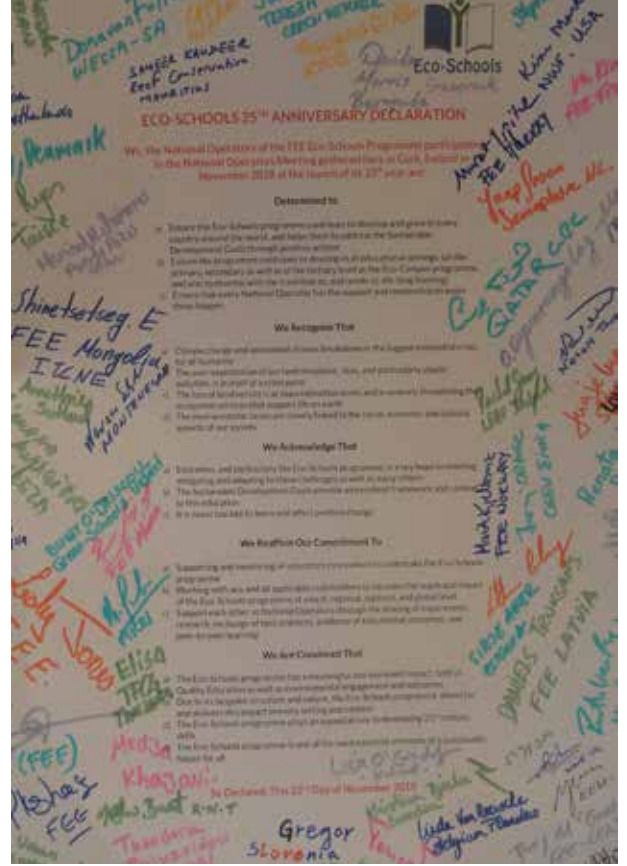
Eko-Okullar Programı Uluslararası Koordinasyonu tarafından, Program'ın 25.yıl dönümü kapsamında; ülkemizin de katılım sağladığı "I've got the power!-Güç bende!" isimli bir video kampanyası düzenlendi. 15-60 saniye süren bu videoda aşağıdaki kalıpların kullanılarak küresel topluma daha iyi bir Dünya için pozitif mesaj verilmesi istendi.

* If I was the Prime Minister I would ... / If I was the President of my country I would ...

* If I was a Superhero I would ...

* Every day I ... (positive action description).

Videoda kullanılan anahtar kelimelerden bazıları: legacy (miras), education(eğitim), sustainable future

(sürdürülebilir gelecek), 25 years (25 yıl), global network (küresel ağ), 52,000 schools (52,000 okul), 19 million students (19 milyon öğrenci), 1.4 million teachers (1.4 milyon öğretmen), SDGs (Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri), Education for Sustainable Development (Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim), positive actions (pozitif eylemler)

Video dili İngilizce olmakla beraber, İngilizce dışında hazırlanan videolar çevirisi olması kaydıyla kabul edildi. Kampanya, sadece öğrencileri değil Eko-Okullar ağına doğrudan veya dolaylı olarak yer alan herkesi (öğrenci, öğretmen, idareciler, okul çalışanları, gönüllüler, ortaklar vb.) kapsamıştır.

Uluslararası koordinasyon tarafından "en iyi video" olarak seçilen çalışma Program'ın uluslararası sayfasında ve sosyal medya hesaplarında yayınlanmış ve videosunu ilgili sayfaya yükleyen herkes katılım sertifikasına sahip olmuştur.

445 EKO-OKUL DAHA YEŞİL BAYRAK ÖDÜLÜNE HAK KAZANDI!

alanında 67 ülkede uygulanmakta olan Eko-Okullar Programı, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı sonunda ülkemizde 1087 okulda (anaokulu, ilkököl ve ortaokul) uygulanmaktadır.

Eko-Okullar Programı kapsamında, çevre konusunda yaptıkları çalışmalarında başarılı olan okullara, 2 yıl süreli Yeşil Bayrak Ödülü verilmektedir. Bu ödül aynı zamanda ilgili okulun çevreye duyarlı bir okul olduğunu gösteren uluslararası bir eko-etikettir.

İki yıl boyunca özveri ile çalışıp daha güzel, yeşil ve yaşanabilir bir Dünya için çaba sarf eden tüm öğretmen, öğrenci ve idareçilerimize teşekkür eder, Yeşil Bayraklarının her zaman dalgalanmasını dileriz.

Sürdürülebilir bir çevre için erken yaşta çevre bilinci oluşturulmasını amaçlayan uluslararası Eko-Okullar Programı kapsamında **"Yeşil Bayrak Ödülü"** almaya hak kazanan okullarımız 18.05.2019 günü CerModern Sanatlar Merkezi'nde (Ankara) düzenlenen törenle ödülleri kavuştular.

Ödül törenine; Vakfımız Genel Müdürü Murat Yiğitöl, Eko-Okullar Ulusal Koordinatörü Aynur Çimenci, Eko-Okullar Ulusal Koordinatör Asistanı Çiğdem Tunalı ile Türkiye'nin dört bir yanından Yeşil Bayraklarını almak için gelen 100'den fazla koordinatör öğretmen, öğrenci, idareci ve veli katılmıştır.

2018-2019 eğitim-öğretim yılında 445 Eko-Okul Yeşil Bayrak ödülüne hak kazanmış olup, önceki yıl ödülü devam etmekte olan okullarla beraber toplam Yeşil Bayraklı okul sayımız 814'e ulaşmıştır. Bu sayı, okullarımızın Eko-Okullar Programı'na verdiği önemi ve Program'ın başarısını göstermektedir.

Eko-Okullar Programı 1995 yılından buyana ülkemizde Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) koordinasyonunda uygulanmakta olup ortaokullar, ilkökullar ile okul öncesi eğitim kurumları tarafından yürütülmekte, Program kapsamında yapılan farklı çalışmalarla çocuklarda çevre bilinci oluşturulması amaçlanmaktadır. Uluslararası

Eko-Okullar Programı 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılında 1139 Okulda Yürütülüyor...

Eko-Okullar Programı 2019-2020 eğitim-öğretim yılında 57 ilde 1139 okulda yürütülürken, 814 okulda çalışmaları karşılığında aldıkları "Yeşil Bayrak" dalgalanıyor.

Özverili çalışmaları ile Eko-Okullar Programını yürüten tüm öğretmenlerimize ve Eko-Tim öğrencilerimize teşekkür eder, çevre ile ilgili duyarlılıklarının ve sahip oldukları çevre bilincinin ömür boyu devam etmesini dileriz.

2019 Yılı Eko-Okullar Ulusal Koordinatörler Toplantısı Hollanda'da Yapıldı...

2019 yılı Eko-Okullar Ulusal Koordinatörler Toplantısı 11-14 Kasım tarihleri arasında Hollanda'nın Reeuwijk kentinde Yeşil Anahtar Ödüllü bir bungalov otel olan Landal Park'da yapıldı.

Toplantı boyunca; oluşturulan çeşitli kampanyalar ile Program'ın 25. yılı kutlandı, 2020-2024 stratejik planını sunuldu, uluslararası kampanyalar ve diğer toplumsal katılım araçları aracılığı ile Program'ın küresel etkisini güçlendirmek için yapılabilecekler belirlendi, ağ oluşturma ve kapasite geliştirme, çevre eğitimi mesleki ve teknik eğitime entegre edebilmek için neler yapılabileceği tartışıldı ve Program'ın Eko-Kampüslerde yürütülme esasları ve potansiyeli anlatıldı. Toplantı sırasında Pramod Kumar Sharma ve Laura Hickey tarafından açıklanan 2020-2024 stratejik

planı kapsamında, önümüzdeki yıllarda üzerinde yoğun olarak durulacak başlığın "İklim acil durumu" özelden ise "iklim değişikliği", "biyoçeşitlilik kaybı" ve "kirlilik" olduğu belirtildi.

Toplantının son günü ülke olarak 5 yıldan bu yana dahil olduğumuz ve bu yıl son yılı olan Büyük Bitki Araştırma Projesi çalıştayı yapıldı ve proje kapsamında ülkemiz okulları tarafından yapılmış olan etkinlikleri ve örnek çalışmaları hazırlanan sunum ile anlattık.

Çalıştay günü North, Agree, Nikon, Moyu, Erasmus+ Hob's, Riso gibi firmalar tarafından kurulan küçük stantlarda firmaların çevreci fikir ve ürünleri sergilendi. 57 ülkeden 92 kişinin katıldığı toplantıya ülkemizi temsilen Eko-Okullar Programı Ulusal Koordinatörü Aynur Çimenci ve Ulusal Koordinatör Asistanı Çiğdem Tunalı katıldı.

Eko-Okullar İl Toplantıları...

Eko-Okul Koordinatör Öğretmenlerinin katılımıyla gerçekleşen il toplantılarımız 2018-2019 eğitim-öğretim döneminde de devam etmiştir.

Ankara, Eskişehir, İzmir, Antalya, Bursa gibi Eko-Okul sayılarının fazla olduğu illerde TÜRÇEV tarafından belirlenen gönüllü il koordinatörlerimiz öncülüğünde düzenlenen toplantılarda, öğretmenler farklı okullarda yapılan Eko-Okul çalışmalarını ile ilgili bilgilenirken, kendi şehirlerinde yapılacak yarışma, sergi, şenlik vb. toplu etkinlikler ile ilgili ortak kararlar almakta ve yıl boyunca çevre konusunda yapılacak ortak çalışmalarını beraber planlamaktadırlar. Ayrıca, toplantı sürecinde tutulan tutanaklar, toplantının ardından tüm okul ağına dağıtılıp; toplantıya katılmayan öğretmen ve okul idarecilerinin de alınan kararlardan haberdar edilmesi sağlanmaktadır.

Yoğun iş tempolarında kendi illerindeki okullara önderlik ederek Eko-Okul toplu etkinliklerine yön veren il ve okul koordinatörü öğretmenlerimize destek ve çabalarından dolayı teşekkür ederiz.

Eko-Okullar Uluslararası Koordinasyonundan Sürdürülebilir Gelişme Hedefleri'ne Ulaşmak İçin Pozitif Eylemleri İçeren Ders Planları Çağrısı...

EKO-OKULLAR PROGRAMI

EKO-OKULLAR VE 17 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFİ

HEDEF 12	HEDEF 6, 14	HEDEF 7, 8, 9

www.ekookullar.org.tr
www.turcev.org.tr

TURÇEV **Eko-Okullar**

Eko-Okullar Uluslararası Koordinasyonu (Danimarka) tarafından, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşmak için pozitif eylemleri içeren ders planları hazırlanması kapsamında Eko-Okul koordinatör öğretmenlerine bir çağrı yapıldı.

İstenilen, Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen 17 sürdürülebilir kalkınma amacına ulaşılmasını sağlayacak, aktif eylem içerikli, pedagojik yaklaşımı destekleyen ders planları hazırlanmasıydı. Yapılan çağrıda hazırlanacak planların İngilizce dilinde olması ve her bir öğretmenden sürdürülebilir gelişme hedeflerine ulaşılmasını sağlayacak en fazla 3 ders planı istenmiştir.

Sürdürülebilir kalkınma için eğitim konusunda örnek çalışmalarını gönderen ve planları komite tarafından seçilen öğretmenlere;

- Uluslararası sertifika gönderilmiş,
- Seçilen ders planları eser sahiplerinin isimleri, çalıştıkları kurum ve ülkeleri ile beraber uluslararası bir dergide yayımlanmış,
- Planı kabul edilen 2 öğretmen 2019 yılı Kasım ayında Hollanda'da gerçekleştirilen Eko-Okullar Ulusal Koordinatörler Toplantısı'na katılmıştır.

İzmir Eko-Okulları'ndan "Doğa İçin Bir Hareket Yap" Projesi...

İzmir Eko-Okulları'nın "Doğa İçin Bir Hareket Yap!" projesiyle artık bir "doğa alarmları" var.

"Doğa İçin Bir Hareket Yap!" projesinde okullar farklı zamanlarda bu alarmı çalarak doğa için pozitif eylemlerde bulunuyorlar. Alarm duyulduğunda öğretmen, öğrenci ve diğer okul çalışanları, o an yaptıkları şeyi bırakıp doğa yararına bir iş yapmaya başlıyor (yerdeki bir atığın ilgili geri dönüşüm kutusuna atılması, açık bir lambanın kapatılması, yiyeceğin bir hayvanla paylaşılması vb.).

İlki 16 Ocak 2019 tarihinde saat 13.00'da tüm İzmir Eko-Okulları'nda alarmın çalması ve hep birlikte doğa için pozitif bir eylemin yapılması ile başlayan çalışma, yıl boyunca farklı tarihlerde tekrarlanmıştır.

Okullar bu projede amaçlarının; öğrencilerde çevre için küçük de olsa her zaman bir şeyler yapılabileceğine dair bir farkındalık yaratmak ve bireysel bazlı küçük eylemlerin büyük değişimlere neden olacağını altını çizmek olduğunu söylediler.

Projeye katılan tüm okullarımızı, öğrencilerimizi ve öğretmenlerimizi kutluyor, il bazında okulların kendi çabalarıyla yaptıkları bu farkındalık çalışmalarının örnek olmasını diliyoruz.

Obaköy İlkokulu Orman Haftasında Organik Kompostla Fidan Dikti...

Eko-Okullar Programı kapsamında iki yıldır biyolojik çeşitlilik konusunda çalışan Yeşil Bayraklı Obaköy İlkokulu öğrencileri, Orman Haftası etkinlikleri kapsamında, üretmiş oldukları organik kompost ile fidan diktiler.

Süreç içerisinde, oluşturulan kompostun çürümesini hızlandırmak ve Orman Haftası kapsamında fidan dikimi etkinliğinde kullanmak amacıyla içerisinde su ve toprak eklenerek altı hafta boyunca öğrenciler ile izlem çalışmaları gerçekleştirildi. Daha sonra ise Alanya Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol

Müdürlüğü teknik ekibi ile Obaköy İlkokulu öğrencileri mutfak atıklarından hazırlamış oldukları bu organik gübreyi okula ait "eko-park" bahçesinde Orman Haftası etkinlikleri dahilinde narenciye fidanlarının dikiminde kullandı.

Türkiye Çevre Eğitim Vakfı Antalya İl Koordinatörü Lokman Atasoy, İl Koordinatör Yardımcısı Ömer Keskin ve Eko-Okullar sorumlusu Melike Ecin'in katılımlarıyla gerçekleştirilen etkinlikte, eko-tim öğrencileri kompost sürecini birebir takip ederek bilgi birikimlerine bir yenisini daha eklemiş oldu.

Eskişehir Eko-Okulları Fidanlarını Toprakla Buluşturdu!

Eskişehir’de yer alan 37 Eko-Okulun idareci, öğretmen, öğrenci ve velilerinden oluşan 300 kişilik grup, Eskişehir Orman Bölge Müdürlüğü’nün Turgutlar Köyü bölgesindeki ağaçlandırma sahasında yaklaşık 2000 fidanı toprakla buluşturdu.

Etkinlik Eko-Okullar İl Koordinatörü Nadir Erdem ve Eskişehir Orman Bölge Müdürlüğü Ağaçlandırma Şube Müdürlüğü ile Tepebaşı Belediyesi Çevre Koruma Müdürlüğü organizasyonu ile gerçekleştirildi.

Eko-Okullar İl Koordinatörü Nadir Erdem yaptığı açıklamada; “Eskişehir Eko-Okulları olarak 15 yıldır Eskişehir Orman Bölge Müdürlüğü ile Orman Haftasında ağaçlandırma sezonunda fidan dikim etkinliği gerçekleştiriyoruz. Daha önceki yıllarda

Kanlıpınar, Bozdağ, Kocakır, Doğan kaya, Takmak, Süpren gibi birçok ağaçlandırma sahasında Eko-Okullar olarak 10 binlerce fidanı toprakla buluşturduk. Diktiğimiz bu fidanlar bu gün büyüdü, boy verdi, orman varlığımızın değeri haline geldi. Yarınlarımızın teminatı olan öğrencilerimiz de dikilen bu fidanlarla birlikte bir fidan gibi yetişip büyüdüler. Bu gün etkinliğe katılan öğrencilerimiz de toprakla buluşturdıkları fidanlarıyla yetişip büyüyecekler” dedi.

Etkinliğe katılan okullar: Ahmet Sezer Ortaokulu, Pilot Binbaşı Ali Tekin, Hürriyet, Kurtuluş, Kılıçarslan, Avukat Mail Büyükerman, Çamlıca Ticaret Odası İlkokulları, Kutipoğlu, Lamia Dayanç Anaokulları, Özel Yeni Yol Okulları, Eskişehir Doğa Koleji, Etkin Kolej, Çağdaş Okulları.

Sürdürülebilir Gelişme Odaklı Eğitim Projesi’nde Eko-Okullar Programı’nı Anlattık

TÜBİTAK 4005 Bilim ve Toplum Yenilikçi Eğitim Uygulamaları Destekleme Programı kapsamında Hacettepe Üniversitesi tarafından düzenlenen eğitime katıldık.

Dünyamızın ve insanlığın sorunlarına genel bakış, sürdürülebilir gelişmenin kavramsal ve tarihsel temelleri, Milenyum Kalkınma Hedefleri, Sürdürülebilir Gelişme Hedefleri ve BM Bildirgesi, iklim değişikliği ve

küresel ısınma, enerji kullanımı ve ekolojik ayak izi, gıda sistemleri ve besin güvenliği, biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı, yeryüzünde su sorunları ve hijyen, insan hakları, toplumsal cinsiyet ve cinsiyet eşitliği, sosyal içerme, toplumsal barış ve toplum sağlığı, ekonomik büyüme, GSYİH ve gelir dağılımı, tüketim, israf ve tasarruf, yerel üretim vb. konularda çevrim içi eğitimler, yüzyüze eğitimler ve paralel atölyelerle desteklenen proje kapsamında sürdürülebilir gelişmenin alt boyutları çeşitli yönleriyle ele alınarak, örnek eğitim programları ve uygulamaları yorumlandı.

Eğitimin 2.gününde Türkiye’nin dört bir yanından gelen 80’den fazla okul öncesi ile ilk-ortaokul öğretmenine Vakfımızı ve Eko-Okullar Programı’nı anlattık. Sürdürülebilir gelişme kavramının en önemli sac ayaklarından biri olan çevre eğitimi ve Eko-Okullar Programı ile ilgili olarak detaylı bilgi verdiğimiz sunum sonunda öğretmenlerden gelen soruları cevapladık.

Etkinliğe vakfımızı temsilen Prof. Dr. Çelik Tarımcı, Fatma Köle ve Aynur Çimenci katılmıştır.

ODTÜ Fen Bilgisi ve Matematik Bölümü Öğrencilerine Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi Kapsamında Eko-Okullar Programı'nı Anlattık...

Bölümden aldığımız davet üzerine 4 Aralık Çarşamba günü ODTÜ Fen Bilgisi ve Matematik Bölümü öğrencilerine Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi kapsamında Vakfımızı ve Eko-Okullar Programı'nı

anlattık. 1 ders saati boyunca süren sunum sırasında hem geleceğin öğretmen adaylarına Vakfımızı ve çevre eğitim programlarımızı tanıttık hem de önümüzdeki süreçte oluşturmaya çalıştığımız gönüllük sistemi kapsamında doğacak karşılıklı ihtiyaçları belirledik.

Amacı, toplumun güncel sorunlarını belirleme ve çözüm üretmeye yönelik projeler hazırlama ve topluma hizmet çalışmalarının okullarda uygulanmasına yönelik temel bilgi ve becerilerin kazanılması olan topluma hizmet uygulamaları dersi, öğrencilere gelecek yaşamlarında çizecekleri yön konusunda yön gösterdiği gibi sivil toplum kuruluşlarına da faaliyetlerini anlatmak ve gönüllülük sistemini oluşturmaları konusunda fayda sağlamaktadır.

Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi 2018-2019 Eğitim Döneminde de Devam Etti!

2015-2016 eğitim-öğretim yılının Eylül ayında pilot yıl olarak başlatılan Toyota Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi 2018-2019 eğitim-öğretim döneminde 116 Eko-Okulun katılımı ile başarılı bir şekilde yürütülmüştür.

Üçüncü yılında 5-6 yaş (gözlemciler), 6-7 yaş (kaşifler) grubunun ağırlıklı olarak çalıştığı projede, öğrenciler okul çevresinde papatya, akkavak, serçe, kumru, karınca, sincap, karahindiba, titrek kavak, güvercin, saka, kelebek, salyangoz türlerini araştırarak açık havada öğrenmenin keyfini tatmışlardır.

Ankara Eko-Okulları Sergi ve Şenlik Komitesinde Görevli Öğretmenler ile Vakfımızda Toplandık...

2018-2019 Eğitim - öğretim döneminde gerçekleştirilen Ankara Eko-Okulları 9. Resim ve Fotoğraf Sergisi ile Geleneksel 16. Şenliği'nde görevli öğretmenler ile 7 Mart Perşembe günü Vakfımızda bir araya geldik.

Konusu "Dünya'yı Paylaştığımız Canlılar" olarak belirlenen Ankara Eko-Okulları 9. Resim ve Fotoğraf Sergisi'nin, 16-17 Nisan tarihleri arasında Cer Modern Sanatlar Merkezinde gerçekleştirilmesine karar verildi. Ankara Eko-Okulları Geleneksel 16. Şenliği'nin ise 23 Mayıs Perşembe günü Ahlatlıbel Tesisleri'nde yapılması planlanırken şenlik boyunca oynanacak

oyunlarda malzeme temini ve görev dağılımı yapıldı. Komitelerde görev alan ve toplantıya katılan tüm öğretmenlerimize teşekkür ederiz.

Ankara Eko-Okulları 9. Resim ve Fotoğraf Sergisi Yapıldı!

Ankara Eko-Okulları tarafından bu yıl 9.su düzenlenen, resim ve fotoğraf teması "Dünya'yı Paylaştığımız Canlılar" olan sergi 16-17 Nisan tarihlerinde Cer Modern Sanatlar Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Bu güzel sergide özveri ile çalışarak tüm eksiklerini tamamlayan sergi komitemize, öğrenci çalışmalarını organize eden koordinatör öğretmenlerimize, güzel eserleri için öğrencilerimize ve sergimize ev sahipliği yapmayı kabul eden Cer Modern Sanatlar Merkezi yetkililerine büyük bir teşekkürü borç biliriz.

SERĞİ KOMİTESİ:

Z Kuşağı Koleji / Feride Akın
Efe Koleji / Seyhan Aydın
Öncü Koleji / Nalan Akmer
Dadya Çocukları Anaokulu / Damla Uzun
Maltepe Ortaokulu / Ayşegül Özgiresunlu

SERĞİYE KATILAN OKULAR:

ABDURRAHMAN ŞENGEL ORTAOKULU
ANKARA ACAR OKULLARI
ANKARA EĞİTİM KURUMLARI
ANKARA ÜNİVERSİTESİ GELİŞTİRME VAKFI ÖZEL ORTAOKULU
BATIKENT İNGİLİZ KÜLTÜR KOLEJİ
BATIKENT ÖNCÜ KOLEJ ANAOKULU
BATIKENT UĞUR İLKOKULU
BİLKENT LABORATUAR VE ULUSLARARASI İLKOKULU
BÜYÜK KOLEJ
DADYA ÇOCUKLARI ANAOKULU
DADYA ÇOCUKLARI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM
EFE KOLEJİ ANAOKULU
ERYAMAN BAŞAK ANAOKULU
GÖKTÜRK İLKOKULU
HAMDULLAH SUPHİ İLKOKULU
İHSAN DOĞRAMACI VAKFI ÖZEL BİLKENT İLKOKULU
İHSAN DOĞRAMACI VAKFI ÖZEL BİLKENT ORTAOKULU
İL GENEL MECLİSİ ORTAOKULU
İNCEK MAYA İLKOKULU
İNCEK MAYA ORTAOKULU
KEZBAN MERCAN ANAOKULU
MALTEPE ORTAOKULU
MELTEM AYHAN OKULLARI
NESİBE AYDIN ÇANKAYA İLKOKULU
NESİBE AYDIN ÜMİTKÖY İLKOKULU

ODTÜ GELİŞTİRME VAKFI ÖZEL İLKOKULU
ODTÜ GELİŞTİRME VAKFI ORTAOKULU
ÖZEL ABC ORTAOKULU
ÖZEL ALFA GRUP ORTAOKULU
ÖZEL ANKARA ZAFER İLKOKULU
ÖZEL ARI İLKOKULU
ÖZEL ARI ORTAOKULU
ÖZEL ASFA FERDA İLKOKULU
ÖZEL BAĞ KOLEJİ İLKOKULU
ÖZEL BATIKENT MEKTEBİM OKULLARI
ÖZEL BATIKENT YÜKSELİŞ KOLEJİ
ÖZEL GÜRÇAĞ OKULLARI
ÖZEL İDEAL BEŞGEN VİP EĞİTİM KURUMLARI
ÖZEL İNCEK OKYANUS ORTAOKULU
ÖZEL KEÇİÖREN SINAV İLKOKULU
ÖZEL SELÇUKLU İLKOKULU
ÖZEL SELÇUKLU ORTAOKULU
ÖZEL US İLKOKULU
ŞEHİT CÜNEYT SERTEL ANAOKULU
ŞEHİT HÜSEYİN GÜLTEKİN BİLİM SANAT MERKEZİ
ŞEHİT SEÇKİN ÇİL ANAOKULU
TED ANKARA KOLEJİ ANAOKULU
TÜZYEKSAV ÖZEL LİDERLER İLKOKULU
TÜZYEKSAV ÖZEL LİDERLER ORTAOKULU
YAŞAMKENT UĞUR OKULLARI
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ORTAOKULU

İzmir Eko-Okulları Fotoğraf Sergisi...

Geleneksel İzmir Eko-Okulları Fotoğraf Sergisi 19 Mart Salı günü 28 Eko-Okuldan 200 öğrenci ve öğretmenin katılımı ile gerçekleştirildi.

"22 Mart Dünya Su Günü"ne dikkat çekmesi amacıyla

açılan serginin bu yılki teması "İzmir İli'nde Su" ve "Toprak ve Hava Kirliliği" oldu. Sergide en çok beğeni toplayan fotoğraflar ortak sergide sergilenmek üzere seçildiler.

Geleneksel Eko-Okullar Şenlikleri Ankara, Bursa, Eskişehir ve Antalya'da Yapıldı!

Sürdürülebilir bir Dünya için çevrenin korunması ve erken yaşta çevre bilinci oluşturulmasını amaçlayan uluslararası Eko-Okullar Programı kapsamında bu yıl Ankara'da 16.sı, Bursa'da 11.si, Eskişehir'de 10.su ve Antalya'da 8.si düzenlenen Eko-Okullar Şenlikleri yüzlerce çevreci öğrenci ve öğretmenin katılımı ile Mayıs ve Haziran ayları boyunca gerçekleştirildi.

Eko-Okullar Şenlikleri'nde amacımız;

- Bütün bir yıl boyunca çevre konusunda çalışmalar yapan öğrenci ve öğretmenlerimizin çalışmalarını bir şenlik havasında kutlayarak çevre halkı ile paylaşmalarını sağlamak,
- Unutulan çevre oyunlarına yeniden hayat verip çocukların doğada zaman geçirmekten zevk almalarını sağlamak,
- Daha iyi bir Dünya amacıyla çalışan tüm

Eko-Okullarımızı bir araya getirerek kaynaşmalarını sağlamak,

- Çok hızlı bir şekilde tüketilen dünya kaynaklarının korunması konusuna dikkat çekebilme.

Şenlikler boyunca; balonla dans oyunu, top geçirme oyunu, ipe mandal asma oyunu, kaşıkla pinpon taşıma oyunu, halat çekme oyunu, kovaya top atma oyunu, eko-can dedi ki oyunu, heykel oyunu slalom yarışı, çuval yarışı gibi oyunlar oynanmakta, öğrenciler toplu olarak kumaşa hayallerindeki dünyayı resmetmekte, uçurtma uçurup birbirleriyle oyunlar oynamaktadırlar.

Şenliğimize katılan ve destek sağlayan Eko-Okullar gönüllüsü tüm öğrenci ve öğretmenlerimize, il koordinatörlerimize, TÜRCÜEV Antalya şubesindeki arkadaşlarımıza ve ilgili yerel yönetim temsilcilerine teşekkür ederiz.

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI

Okullarda Orman Programı, okul öncesi, ilk ve ortaokullarda uygulanan, orman eko-sistemi ile ilgili bilginin ormanın içinde, ormanlara inceleme gezileri düzenleyerek artırılması ve deneyimlerin uluslararası düzeyde paylaşılmasını amaçlayan bir çevre eğitim programıdır.

Orijinal ismi "Learning About Forests-LEAF" olan Okullarda Orman Programı, Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (Foundation For Environmental Education-FEE) tarafından 1999 yılında yürütülmeye başlanmıştır. Ülkemiz bu programa, TÜRÇEV aracılığıyla, 2004 yılında katılmıştır. Türkiye'deki ismi "Okullarda Orman Programı"dır.

Bugün 28 ülkenin FEE' ye bağlı olarak yürüttüğü programa 2018-2019 eğitim-öğretim yılında, Dünya'da 700.000 öğrenci katılım göstermiştir. Ülkemizde ise 2019 yılı itibarıyla 253 okul sertifika almaya hak kazanmıştır; 91 okul da yaptıkları başarılı çevre çalışmaları sayesinde Okullarda Orman Kahverengi bayrağını dalgalandırmaktadır.

Okullarda Orman Programı, 28 ülkede okul çağındaki çocukların aktif, katılımcı ve bilimsel yollar izlenerek verilen çevre eğitimiyle, orman ve ormanın değerleri hakkında bilinçlenmesini amaçlar. Ormanın sadece ağaçlar topluluğu değil, aynı zamanda içinde binlerce tür canlı varlığı barındıran ekolojik bir sistem olduğu ve yaşamımızda son derece önemli bir yerde bulunduğu gerçeği, çeşitli araçlarla kavratılmaya çalışılır ve bu amaç doğrultusunda öğrencilerin ormanları öğrenmesi hedeflenir.

Programda, ormanların sürdürülebilir yaşam için sahip olduğu değer ve önemin öğrenciler tarafından öğrenilmesi, aktarılması ve günlük hayatta bireylerin davranış ve aktivitelerine yansıtılması beklenmektedir. Okullarda Orman Programı için okulda kurulan orman timinin tüm çalışmaları, farklı tekniklerle, okulun diğer öğrencilerine, velilere kısaca tüm yakın çevreye duyurulur.

Program, orman ekosisteminin öğretilmesi amacıyla yönelik olarak, ormanların eğitsel etkinliklerde kullanılmasını teşvik ederek, ormanlarla ilgili olarak yapılacak yerel, ulusal ve uluslararası faaliyetleri desteklemeyi hedefler. Program'ın ana felsefesi, insanlar için kültürel, ekolojik, ekonomik ve sosyal değeri bulunan ormanların özelliklerinin, çocuklar tarafından anlaşılmasıdır.

 www.leaf.global

 [okullardaormanturkiye](https://www.facebook.com/okullardaormanturkiye)

 [Okullarda Orman Programı](https://www.youtube.com/OkullardaOrmanProgrami)

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI 2018-2019 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILINDA 253 OKULLA VE 91 OKULDA OKULLARDA ORMAN BAYRAĞI ÖDÜLÜYLE ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR

Okullarda Orman Programı'nın kriterlerine uyarak orman eko-sistemi ile ilgili gerekli teorik ve pratik çalışmaları yerine getiren, ulusal koordinatör tarafından yapılan denetimlerde başarılı görülen ve yıl sonu raporlarını eksiksiz olarak gönderen okullar uluslararası koordinasyon tarafından hazırlanan sertifikalarla ödüllendirilmektedir. Programı yürüten okullardan gelen yoğun talep ve oluşan gereklilik sonucunda süreci başarı ile götüren okullarımıza Okullarda Orman Programı bayrağı verilmesi kararı alınmıştır. İlki 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılında verilen "Okullarda Orman Bayrağı-kahverengi bayrak" ödülü, 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılında okulların artan katılımıyla devam etmiştir. Koordinatör öğretmenler, program kapsamında 2018-2019 dönem başında "Ormanlar ve Sürdürülebilir Şehirler" çalışması zorunlu teması ile hazırladıkları eylem planlarını ulusal koordinatörlüğe yollamışlardır. Eylem planları onaylanan okullar; dönem içinde

yaptıkları ve program için büyük önem taşıyan çevre etkinlikleri, okul içi çalışmaları ile ilgili dönem sonu raporlarını hazırlayıp, 29 Nisan- 10 Mayıs 2019 tarihleri arasında Okullarda Orman Programı ulusal koordinatörlüğüne eposta yolu ile iletmislerdir. Dönem sonu raporlarının incelenmesi sonucunda 253 okulumuz uluslararası sertifika almaya hak kazanmıştır.

2018-2019 eğitim öğretim yılında başarılı bir şekilde çalışma yürüterek; 2017-2018 Eğitim öğretim yılı çalışma yapıp, başarı göstermiş ve sertifika almış okul olma zorunluluğu ile Okullarda Orman Programının kahverengi orman bayrağına başvurmuşlardır. Detaylı olarak incelenen bayrak başvuruları sonucunda 91 okulumuz Okullarda Orman bayrağını almıştır. Okullarda Orman Programı ayrıntılı bilgi edinmek için www.turcev.org.tr adresinden, Okullarda Orman Programı bölümünden ulaşabilirsiniz. Tüm öğretmen ve öğrencilerimize çalışmalarını için teşekkür ederiz.

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI ULUSAL KOORDİNATÖRLER TOPLANTISI/ İRLANDA

Her yıl başka bir ülkenin ev sahipliğinde düzenlenen Okullarda Orman Ulusal Koordinatörler Toplantısı 26-29 Mart 2019 tarihleri arasında İrlanda'nın Limerick kentinde yapıldı. Toplantıya Vakfımız adına Okullarda Orman Programı Ulusal Koordinatörü Fatma Köle katılmıştır. Toplantı boyunca; "Tiny Forests Güncelleme", "Okullarda Orman Programı okulları

için öğretmen değerlendirme yöntemleri", "Ormanda grafiti", "Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Okullarda Orman Programı İlişkisi", "Sosyal medya kullanımı" ve "Erasmus+ Projesi: Yeşil Öğrenme Ortamları" konuları görüşülmüştür. Toplantıda ayrıca Okullarda Orman Programı'nın geliştirilmesi için Ulusal Koordinatörler, işbirliği konusunda fikir alışverişinde bulunmuştur.

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI 2019-2020 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI GÜNCEL TEMASI "ORMANLAR VE BİYOÇEŞİTLİLİK"

2019-2020 Eğitim Öğretim yılı Okullarda Orman Programı güncel teması "Ormanlar ve Biyoçeşitlilik" olarak belirlenmiştir. Okullarımızın eylem planlarını uygularken en az 4 hafta "Ormanlar ve Biyoçeşitlilik" konusunda çalışma yapma zorunlulukları vardır. Okullarda Orman Programı kapsamında koordinatör öğretmenler orman timindeki öğrencileri ile yıl içerisinde; "Biyoçeşitlilik nedir? Tür, doğal yaşam alanı, ekosistem, biyolojik çeşitlilik neden önemlidir? Ekosistemin gerçekleştirdiği işlevler nelerdir? Biyoçeşitliliğin temel, ekonomik, kültürel ve estetik

değeri nedir? Kirlilik ve atıkların ormanlarla ilişkisi nelerdir? Doğal yaşam alanlarının kaybında oluşacak sonuçlar nelerdir? Yoğun tarım uygulamalarının sonuçları" gibi konu başlıklarını çalışacaklardır. Okul öncesi, ilk ve ortaokullarda düzeye göre ilgili etkinlikler seçilerek biyoçeşitliliğin orman konusuyla ilişkisinin kurulması beklenmektedir. Konuyla ilgili bilgi ve etkinlikler; www.turcev.org.tr adresinde, Okullarda Orman Programı bölümü kaynakça kısmında "Ormanlar ve Biyoçeşitlilik" başlığında paylaşılmıştır.

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL ZİYARETLERİ

Dönem sonunun gelmesi ile birlikte Okullarda Orman Programı'nın okul ziyaretleri Mersin, Adana, İzmir, Antalya ve Muğla illerinde mart ve mayıs aylarında gerçekleştirilmiştir. İzmir'de TÜRÇEV İzmir ve Kuzey Ege illeri koordinatörü Doğan Karataş, Antalya'da TÜRÇEV Antalya ili programlar sorumlusu Melike Ecin ve Ömer Keskin, Muğla'da TÜRÇEV Muğla il koordinatörü Gürcan Kaya, Mersin ve Adana'da Okullarda Orman Programı ulusal koordinatörü Fatma Köle tarafından gerçekleştirilmiştir.

Okullarda, öğretmenler çalışmalarında daha verimli çalışabilmelerini sağlayacak ve sorunlarını paylaşarak

programın daha iyi sürdürülmesini sağlayan önerilerde bulunmuşlardır. Orman timi öğrencileri ile soru cevap yapılarak programın okullarındaki gelişimi kendilerinden bilgi alınarak öğrenilmiştir.

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI

Çevrenin Genç Sözcüleri Programı, lise ve ortaokullara yönelik uygulanan, okul içinde kurulacak bir öğrenci timinin çevreyle ilgili araştırma yapmalarını amaçlayan, uluslararası bir çevre eğitim programıdır.

Orijinal ismi "Young Reporters For The Environment-YRE" olan Çevrenin Genç Sözcüleri Programı, Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (Foundation For Environmental Education-FEE) tarafından 1994 yılında yürütülmeye başlanmıştır. Ülkemiz, bugün FEE'ye bağlı olarak 45 ülkenin yürüttüğü bu Program'a 1995 yılında katılmıştır. Türkiye'deki ismi, Çevrenin Genç Sözcüleri Programı'dır. Program kapsamında, 2018-2019 eğitim öğretim yılında 45 ülkeden, yaşları 11 ile 21 arasında değişen 360.000 öğrenci yer almaktadır.

Çevrenin Genç Sözcüleri Programı sürecinde katılımcı öğrenciler, bölgelerindeki olumlu ya da olumsuz çevresel konuları, gazetecilik yöntemi kullanarak araştırıp, bulgularını internet aracılığıyla paylaşır ve bilgi alışverişi yapar. Dilerlerse diğer okullarla ortak, dilerlerse de kendi okullarını temsilen bir çalışma oluştururlar. Bu çalışmalar, dönem sonunda, belli kurallar çerçevesinde bir makale, fotoğraf veya videoya dönüştürülür. Böylelikle Program sayesinde, ülkelerindeki çevre sorunlarının bilincinde olan ve bunların azaltılmasına katkıda bulunan gençlerin yetişmesi hedeflenir.

 www.yre.global

 www.cevreningencsozculeri.org.tr

 CevreninGencSozculeri

 Çevrenin Genç Sözcüleri Türkiye

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI ULUSAL VE ULUSLARARASI MAKALE-FOTOĞRAF-VİDEO YARIŞMASI

Dünyanın 45 ülkesinde 360.000 öğrencinin katıldığı Çevrenin Genç Sözcüleri Programı; ülkemizde 1995 yılından bu yana, ortaöğretimdeki 11-18 yaş grubu öğrencilerine uygulanmaktadır. Çevrenin Genç Sözcüleri Programı kapsamında ülkemiz okulları tarafından üretilen makale, video ve fotoğrafların uluslararası jüriye sunulmadan bir önceki aşaması olan ulusal jüri Ankara'da toplanmıştır. Oldukça zor bir seçim süreci sonucunda ulusal dereceler ve uluslararası jüriye sunulacak Türkiye adayları seçilmiştir.

Ulusal seçimler sonrasında jüri; fotoğraf yarışması için 15-18 ve 11-14 yaş kategorilerinden ilk üçe giren adayların fotoğrafları (toplam 6 fotoğraf) son turda değerlendirilerek fotoğraf ödülleri 1.,2. ve 3. sū

belirlenmiştir. 1., 2. ve 3. lük alan öğrencilerimiz Mavi Bayraklı Otellerin Sponsorluğunda (Crystal Otelleri, Paloma Pasha Otel ve Işıl Club Bodrum Otellerinin sponsorluklarıyla) sağlanan tatil konaklama ile ödüllendirilmiştir. Crystal Otelleri, Paloma Pasha Otel ve Işıl Club Bodrum Otellerinin sponsorlukları için çok teşekkür ederiz.

FOTOĞRAF SEÇİMLERİ...

08.04.2019 tarihinde gerçekleşen fotoğraf jürisinde 17 ortaokul ve 30 liseden toplam 118 fotoğraf yarışmaya kabul edilmiştir. 118 fotoğraftan; 72 tanesi lise, 46 tanesi ortaokul kategorisinde değerlendirilmiştir.

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI 2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI FOTOĞRAF DALINDA; 11-14 ve 15-18 YAŞ KATEGORİSİ ULUSAL DERECELERİ

11-14 Yaş Kategorisi	ÇALIŞMANIN BAŞLIĞI	15-18 Yaş Kategorisi	ÇALIŞMANIN BAŞLIĞI
1.lik, İzmir Özel Türk Koleji Bahattin Tatış Kampüsü, Baran Tunalı,	"Çevremizdeki Canlıların Farkındalığı"	1.lik, 9 Eylül Koleji, Sena Çetin,	"Yaşamın Ölümü"
2.lik, İTÜ GVO Beylerbeyi Ortaokulu, Duru Eylül Akçay,	"Plastic Surrounding Our Lives"	2.lik, Özel Rota Anadolu ve Fen Lisesi, Ceren Kırmızıoğlu	"Katlettiğin Doğanın Enerjisine Muhtaçsın. You need the power (energy) of nature that you killed".
3.lük, Özel Çanakkale Mektebim Ortaokulu, Erdem Özcan,	"Dangerous Colours"	3.lük, Özel Rota Anadolu ve Fen Lisesi, Sıla Keskin,	"Her canlınin özel alanına saygı duy. Behave respectfully to each alive creatures's".

11-14 Yaş Kategorisi

Birinci
İzmir Özel Türk Koleji Bahattin Tatış Kampüsü
Baran Tunalı

İkinci
İTÜ GVO Beylerbeyi Ortaokulu
Duru Eylül Akçay

Üçüncü
Özel Çanakkale Mektebim
Ortaokulu, Erdem Özcan

15-18 Yaş Kategorisi

Birinci
9 Eylül Koleji, Sena Çetin

İkinci
Özel Rota Anadolu ve Fen Lisesi
Ceren Kırmızıoğlu

Üçüncü
Özel Rota Anadolu ve
Fen Lisesi
Sıla Keskin

MAKALE SEÇİMLERİ....

2018-2019 Eğitim öğretim yılında makale kategorisinde 33 okul çalışma yollamıştır. 10.04.2019 tarihinde gerçekleşen makale jürisinde 11-14 yaş kategorisi 14 makale, 15-18 yaş kategorisi 19 makale değerlendirilmiştir.

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI 2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI MAKALE DALINDA; 11-14 ve 15-18 YAŞ KATEGORİSİ ULUSAL DERECELERİ			
11-14 Yaş Kategorisi	ÇALIŞMANIN BAŞLIĞI	15-18 Yaş Kategorisi	ÇALIŞMANIN BAŞLIĞI
1.lik İTÜ GVO Dr. Natuk Birkan Ortaokulu	<p>"We're Recycling Our Waste Today"</p> <p>Ekip: Mert Ali Güneş, Beril Yalçın, Yaren Arıkan, Hatice Elif Güneş, Havva Mina Büyük, Derin Elif Yılmaz, Beril Ela Beyazıt, Ayşe Melis Bayraktar, Hajar Mammadova</p>	1.lik İzmir Saint Joseph Lisesi	<p>"Is it possible to create a behavioral difference with perception management? A social experiment. "Nudge""</p> <p>Ekip: Derin Beyter, Duru Kırlikovalı, Ece Kalkan, Çağrı Kanoğlu, Bora Erduran, Eylül Gözegir, Nupelda Günlü, Onat Uysal, Sarp Çolakoğlu, İpek Kaçan, Elif Birincioğlu, Derin Amasya, Asli Öner, Bade Lal Akman, Sara Yasmin Çakır, Ali Özek, Cem Ertekin, Cengizhan Doğan, Deniz Yeşil, Erdoğan Atay, Alin Aşım, Defne Satıcı, Gülçin Gürçınar, Mehmet Barın Erturan.</p>
2.lik ODTÜ GVO Ortaokulu	<p>"Could you please turn the volume down a bit?"</p> <p>Ekip: Duru Gökgöz, Melis Erkut, Emre Aksu, Bilge Özataç, Arda Kılıç, Erdem Şahin</p>	2.lik TED Ankara Lisesi	<p>"We Will Lose Our Home While Building Homes Urbanization In Incek"</p> <p>Ekip: Selçuk Maşlak, Elif Alptekin, Defne Maşlak, İzgi Pilavoğlu</p>
3.lük İzmir Özel Gaziemir Ortaokulu	<p>"Nuclear danger in the middle of Gaziemir?"</p> <p>Ekip: Mina Gezer, Seher Naz Say, Duru Hepkavalalı.</p>	3.lük Kadıköy Anadolu Lisesi	<p>"Yet Another Species We Killed Sea Daffodils"</p> <p>Ekip: Elifsu Yurt, Ömer Onuralp Özcan, Pınar Tuncer, Selin İpek Çakırer, Simge Aydınier.</p>

Makalelere www.turcev.org.tr Çevrenin Genç Sözcüleri programı bölümünden ulaşabilirsiniz.

VİDEO SEÇİMLERİ....

2018-2019 Eğitim öğretim yılında 25 okul video kategorisinde çalışma yollamıştır. 16.04.2019 tarihinde gerçekleşen video jürisinde 11-14 Yaş video kategorisi 12 okulun videosu, 15-18 Yaş video kategorisi 13 okulun videosu jüri tarafından değerlendirilmiştir.

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI 2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI VİDEO DALINDA; 11-14 ve 15-18 YAŞ KATEGORİSİ ULUSAL DERECELERİ			
11-14 Yaş Kategorisi	ÇALIŞMANIN BAŞLIĞI	15-18 Yaş Kategorisi	ÇALIŞMANIN BAŞLIĞI
1.lik Özel Çağfen Koleji Ortaokulu	"Effects Of Light Pollution On Our Lives (Işık Kirliliğinin Yaşamımıza Etkileri)" Yahya Kerem Yıldırım	1.lik Kadıköy Anadolu Lisesi	"Stop (Dur)" Ekip: Açıyan Ayca Özata, Ahmet Cemil Yalçındağ, Arda Tibet, Ayşegül Bozoğlu, Cemre Sırma, Eren Ayan, Selin Aksoy, Sueda Çelebi, Tuana Görece.
2.lik İTÜ GVO Beylerbeyi Ortaokulu	"Let's Learn and fun while Getting Rid of Global Warming" Ekip: Hüseyin Ateş Balsoy, Selin Tacir, Işık Devrim Tuncay, Asude Ertaş, Merva Özçelik, Duru Eylül Akçay, Eda Dila Akarsubaşı, Oğuz Kaan Sakkaf, Ecesu Yabancı, İrem Şerife Karadayı, Pelin İpekoğlu, Nisa Ansan, Demir Köksal, Naz Uygur, Abdullah Kağan Şenel, Yavuz Selim Bozar, Tevfik Burak Kılınc , Irmak İşgören, Can Bartu Çatal, Ekin Kılınc, Çağan Efe Gürcan, Ethem Han Bilgin, Mert Yıldırım, Arhan Şahinler, Arhan Ada, Yağmur Kahya, Ahmet Alp Demir, Demir Sarraç, Birce Özdemir, Alper Saraç, İpek Ekizoğlu.	2.lik TED Ankara Lisesi	"Buna değer miydi?" Ekip:Elif Alptekin
3.lük Özel Çanakkale Mektebim Ortaokulu	"Recycle Is Not Trash" Kaan Bayhar	3.lük İzmir Dokuz Eylül Koleji Anadolu Lisesi	"Temiz çevre temiz gelecek." Ekip: Sena Çetin, Erhan Öztürk, Berk Belli, Tuana Uslu, Ömer Yiğit Nazlıer, Elif Gezek, Necip Furkan Kırlangıç, Dilay Memiş, Senanur Çınarel.

5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde uluslararası jüri tarafından açıklanan sonuçlara göre ise Türkiye'den **İzmir Özel Türk Koleji Bahattin Tatış Kampüsü Fen Lisesi öğrencisi Bengisu Aksoy** 15-18 yaş, Uluslararası Ortak çalışma, makale kategorisinde "Angela Gatt, Bengisu Aksoy, Diogo Martins, Eleni

Vossou, and Sofia Castanho" ortak çalışmasıyla 1. lik almıştır. Diğer Uluslararası dereceler için Young Reporters For The Environment (www.yre.global) uluslararası sayfasını ziyaret edebilirsiniz. Tüm öğretmen ve öğrencilerimizi tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI 2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SERTİFİKALARI

Çevrenin Genç Sözcüleri Programı kapsamında 2018-2019 Eğitim öğretim yılında 42 Lise ve 29 Ortaokul, toplamda 71 okul çalışmalarını ulusal koordinatörlüğe e-posta yoluyla iletmıştır. Çalışmalarını ulusal koordinatörlüğe ileten tüm öğrenci ve öğretmenlerimiz ulusal ve uluslararası koordinasyon tarafından sertifikalarla ödüllendirilmişlerdir. Her biri birbirinden

değerli olan çalışmalarından ötürü tüm öğretmen ve öğrencilerimizi tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

Çalışmalar ve haberler için çevrenin genç sözcüleri programı facebook sayfasını ziyaret edebilirsiniz. <https://www.facebook.com/cevreningencsozculeri>

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ İSTANBUL, İZMİR VE ANKARA KOORDİNATÖR ÖĞRETİM TOPLANTILARI

Çevrenin Genç Sözcüleri Programı 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı bilgilendirme toplantıları her yıl olduğu gibi bu yıl da İstanbul, İzmir ve İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Toplantılar; 2 Kasım 2019 tarihinde İstanbul'da İTÜ GVO Özel Beylerbeyi Ortaokulu, 9 Kasım 2019'da İzmir'de Türk Koleji Bahattin Tatış Kampüsü ev sahipliğinde ve Ankara toplantısı 30 Kasım 2019 TÜRÇEV Ankara ofisinde Programın Ulusal Koordinatörü Prof. Dr. Çelik Tarımcı ve Koordinatör Yardımcısı Fatma Köle katılımı ile gerçekleştirilmiştir. 2018-2019 okul yılında yapılan çalışmaların; makale yazımı, fotoğraf ve video kayıtları ile ilgili değerlendirilmesi ve uluslararası koordinatörlük tarafından belirlenen, çalışmaların taşınması gereken yeni kriterler anlatılmıştır.

Ayrıca TÜRÇEV' in HSPN (Yunan Çevre Koruma Derneği) ile ortak yürüttüğü AB-Türkiye Sivil Toplum Diyaloğu 5. Dönemi'nde kabul edilen "Çevre Eğitiminde Kuramsal Yaklaşımlar ve Pratik Uygulamalar-YUNUS" Projesi'nin tanıtımı yapılmıştır.

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI ULUSAL KOORDİNATÖRLER TOPLANTISI

ÇGS Programı Uluslararası Koordinatörler Yıllık Toplantısı 25-28 Nisan 2019 da Şangay'da yapıldı. Toplantıda, FEE'nin bu programa katılan ülke sayısının 45'e ulaşması nedeni ile, yeni gelişmeler ve uygulama farklılıkları ele alındı. Çevre konulu fotoğraf gazeteciliği dalında çok çeşitli fotoğrafların jüriler tarafından değerlendirilmesinde karşılaşılan

zorluklar tartışıldı. Fotoğraf türleri yeniden sınıflandırılarak tür sayısı artırıldı ve yarışma katılım ölçütleri yeniden düzenlendi.

Ülkelerde gerçekleştirilen örnek uygulamalar sunuldu. Bu kapsamda, ülkemiz Koordinatörü Çelik Tarımcı, İzmir'de okul-belediye işbirliği çerçevesinde

gerçekleştirilen perma kültür çalışmalarının mini orman oluşturulması konusunda bir sunum yaptı. Bazı ülkelerde, temelde orta öğretime yönelik olan Programın, üniversitelerde de uygulamaları açılımı ele alındı örnek uygulamalar tartışıldı.

UNESCO Sürdürülebilir Gelişim Hedefleri (SGH) ile programın örtüşen konuları ele alındı. Örtüşen hedef konularının yıllık programlar içinde yer alması kararlaştırıldı.

Programda yer alan Şangay'daki örnek bir okul ziyaret edildi ve okulun sergilediği gösteriler izlendi.

İZMİR SAINTE JOSEPH LİSESİ ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ 10. DÜNYA ÇEVRE EĞİTİM KONGRESİNDE

İzmir Saint Joseph Lisesi Çevrenin Genç Sözcüleri kulübü öğrencileri 3-7 Kasım 2019 tarihinde Bangkok, Tayland'da düzenlenen 10. World Environment Education Congress 2019 (WEEC) Kongresi'nde bir proje sunumu yapan ilk Çevrenin Genç Sözcüleri ekibi olmuştur. YRE Öğrencilerinin 2018-2019 Eğitim Öğretim yılında Çevrenin Genç Sözcüleri programında hazırladıkları "Algı yönetimi ile davranışsal bir fark yaratmak mümkün müdür? Sosyal bir deney. "Nudge" adlı çalışmalarının sunumunu kongrede sunmuştur. Sunumun Türkçe kısa özetleri aşağıdadır;

Bir kişinin davranışını değiştirmenin en kolay yolu, uygun ortamı ve olanakları yaratarak kolayca elde edilebilir. İnsanların motivasyonlarını, düşüncelerini ve inançlarını değiştirmeden önce hedefimiz, davranışları değiştiğinde düşüncelerinin de etkileneceğini kanıtlamaktır. Bir insan sübjektif bir varlıktır, genellikle kendisine göre davranır, bu nedenle çevreyi anlamada haftalardır. Bununla birlikte, algıları yönetildiğinde, bazen normal şekilde yaptıkları gibi davranmazlar. Seçilen bilgilerle, belirli bir grup insan ikna edilmeye çalışıldı. Algı yönetimi etrafında gelişen projemizde "Nudge" yöntemini seçtik. İnsanları çevresel ve doğal ürünlere daha fazla eğilmeleri için neler yapabileceğimizi görmek için sosyal bir deney yaptık. Bu iki günlük süreçte; ilk gün çevre ve doğal ürünler satın alma potansiyeli olan müşterilere birkaç soru sorduk. 27 Aralık 2017 tarihinde ulusal gazetede

yayınlanan Çevre ve Şehir Bakanlığı tarafından yapılan 30283 sayılı Ambalaj ve Atık Yönetmeliğine göre, ürünler ve ekonomik paketler için kolay, geri dönüştürülebilir paketleri seçmek, genişletilmiş tüketici sorumluluğunun bir parçasıdır. Proje ekibi olarak bu yönetmeliğe uygun ürünleri belirledik ve "Nudge" etiketlerini süpermarketlerin raflarında etiketledik. Amacımız, tüketicilerin tüketim alışkanlıklarını daha iyi etkilemektir. Bu sosyal deneyden elde ettiğimiz sonuçlar, algı yönetimi yöntemini kullanarak tüketicilerin davranışlarını yaklaşık% 40 oranında değiştirebileceğimizi gösterdi. Bu, "algı yönetimi" nin görüşleri, tarafsız düşünme yöntemlerini ve insanların genel eylemlerini etkileyebileceğini kanıtlar. Bu nedenle, neden çevre sorunlarına ilişkin farkındalığı artırmak için bir algı yönetimi kullanılmasın? Kısacası, öğrencilerimi bu değerli projeler için tebrik ediyorum ve daha fazla deneyim kazanmalarını diliyorum. Farklı kültürleri de deneyimledikleri için konferansta öğrendiklerinin yanı sıra konuşmacılarla yaptıkları görüşmelerle farklı kültürler açısından zihinlerini genişlettiler. Öğrencilerim genel sekreter Mario Solomonie tarafından davet edildiğinden Prag'da olacak WEEK 2021'de tekrar görüşmeyi umuyoruz.

UMUT DİLSİZ İzmir Saint-Joseph Lisesi YRE Koordinatörü.

TÜRKİYE' DEN ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ EKİBİ, BANGKOK- TAYLAND' DA DÜZENLENEN WEEC2019' DA PROJE SUNUMU YAPTI

Çevresel tehditlere karşı çözümde gençlerin kilit rol oynadığına inanıyorum. Çünkü bunlara yönelik yaratıcı çözümler bulabilecek yetenekte ve yenilikçi anlayıştalar. Bu yüzden gençlerle çalışmayı seviyorum. Bangkok' ta projelerini çok başarılı bir sunumla anlatmanın yanı sıra ÇGS programını uluslararası bir platformda tanıttılar. ÇGS öğrencilerinin sunumları şöyleydi: Algı yönetimi ile davranışta bir fark yaratmak mümkün müdür? Sosyal bir deney "Nudge".

Aşağıda sunumun özeti verilmiştir.

Bir kişinin davranışını değiştirmenin en kolay yolu, uygun ortam ve imkânları yaratmaktır. İnsanların motivasyon, fikir ve inançları değişmeden önce davranışları değiştiğinde, bu değişimden düşünceleri de etkilenir. İnsan öznel bir varlıktır; genelde öznel davranır, bu yüzden çevreyi anlamada zayıf kalır. Bununla birlikte, algısı yönetildiğinde normalde davrandığından farklı şekilde hareket edebilir. Projede belirli bir grup, belli bir konuda bilgi verilerek ikna edilmeye çalışılmıştır. Algı yönetimi etrafında gelişen projemizde "Nudge" yöntemini seçtik. İnsanları çevre dostu ve doğal ürünlere yönlendirmek için neler yapabileceğimizi görmek amacıyla sosyal bir deney gerçekleştirdik. İki günlük sürecin ilk gününde, çevre dostu ve doğal ürünler satın alma potansiyeli olan

müşterilere birkaç soru yönelttik. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 27 Aralık 2017'de Resmi Gazete' de yayınlanan 30283 sayılı Ambalaj ve Atık Yönetmeliğine göre, geri dönüşebilir, ekonomik ürün ambalajı sağlamak, genişletilmiş üretici sorumluluğunun bir parçasıdır. Proje ekibi olarak süpermarketlerde bu yönetmeliğe uyan ürünleri belirledik ve "Nudge" etiketi yapıştırdık. Amacımız, müşterilerin tüketim alışkanlıklarını daha iyi bir yöne çekmekti. Bu sosyal deneyin sonucu, tüketicilerin davranışlarını algı yönetimi metodu kullanarak yaklaşık % 40 oranında değiştirebileceğimizi gösterdi. Bu da "algı yönetimi" nin fikirleri, tarafsız düşünme biçimlerini ve insanların genel eylemlerini etkileyebileceğini kanıtlıyor. Öyleyse, çevre sorunlarına ilişkin farkındalığı artırmak için algı yönetimi neden kullanılmasın ki... Kısacası, öğrencilerimi bu değerli proje için tebrik ediyorum ve bu yönde daha çok deneyim kazanmalarını diliyorum. Konferanslardan ve konuşmacılarla görüşmelerinden öğrendiklerinin yanı sıra fark kültürleri de görüp bakış açılarını genişlettiler. Öğrencilerim Genel Sekreter Mario Solomonie tarafından Prag' da yapılacak WEEC2021' e davet edildi, orada görüşmek üzere!

Umut Dilsiz ÇGS Türkiye Koordinatör Öğretmen Saint-Joseph Fransız Lisesi

Çevrenin Genç Sözcüleri ekibi Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi yöneticisi Niclas Svenningsen ile bir röportaj gerçekleştirmiştir.

"Yapacağım demen yetmez, yapacağız demelisin"

Bangkok-Tayland' daki WEEC2019 Konferansında Niclas Svenningsen'le tanışıp röportaj yaptık, kendisi bizimle yakından ilgilendi ve katılımımızdan dolayı çok memnun oldu. Açılış törenindeki konuşmasından hemen sonra, çekingen bir şekilde yanına gittik ve röportaj için bize biraz zaman ayırabilir mi diye sorduk. Nazik bir şekilde kabul etti, hatta röportaj için sessiz bir köşe bulmamıza yardım etti. Böylece bizim çekingenliğimiz de geçti. Tayland'da düzenlenen 10. Dünya Çevre Eğitimi Kongresi'nin ana temaları olan çevre eğitimi, iletişim ve küresel bağlantı hakkında birkaç soru yönelttik, tüm sorularımızı içtenlikle cevapladı. Herkes için bilgilendirici bir röportaj oldu.

Merhaba Mr Svenningsen. Biz sizi tanıyoruz ama ÇGS öğrencileri için kendinizi tanıtabilir misiniz? Adım Niclas Svenningsen. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nde çalışıyorum.

Küresel İklim Hareketi olarak adlandırdığımız alandan sorumluyum, bu da müzakerelerden öte herkesi iklim değişikliğine karşı mücadele için harekete geçirmeyi hedefliyor.

Konuşmanızda BMİDÇS'nin İklimin Güçlendirilmesi Eylemi adlı bir program yürüttüğünüzden bahsettiniz. Programı daha ayrıntılı anlatabilir misiniz?

İklimin Güçlendirilmesi Eylemi, 1992 başlarından beri

BMİDÇS bünyesinde olan bir konu ve altı unsuru var: Eğitim, öğretim, kamuyu bilgilendirme, farkındalık, eyleme ve akabinde uluslararası işbirliğine erişim. Temel konu eğitim ve iklim eylemine herkesin dahil olması.

“Bu, askerler veya bombalarla kazanamayacağınız bir savaş”

Çevrenin bugünkü durumu hakkında ne düşünüyorsunuz? Gelecek için beklentileriniz neler?

Bu mühim bir soru. Bugünkü durum daha iyi olabilir. Gezegenimize karşı bir savaş içindeyiz. Bu savaş askerler veya bombalarla kazanamayız. Zeka ve işbirliğiyle kazanırız. Kazanmak konusunda iyimserim. Bunun için çalışmalıyız ama liderlik yapacak kişilere ihtiyacımız var.

Çevre eğitimi dünyada nasıl yaygınlaştırılabilir?

Ben de bu konferanstan bunu öğrenmeyi bekliyorum. Paris İklim Sözleşmesi imzacısı her devletin bir taahhüdü, bir iklim eylem planı var. İklim eylem planında da iklimin güçlendirilmesi unsuru yer almalı.

İklimin güçlendirilmesi eyleminin nasıl yürütüleceği belirtilmeli. Bugün bunun için daha çok odak noktaya ihtiyaç var. Bu odak noktaları bir sanayi kolu, altyapı, ulaşım, enerji, hükümet ve dahası toplumun geri kalanıyla çalışıyor. Biz, hükümetle çalışıyoruz ve bu alanda daha çok çaba gösterebiliriz.

“Yapacağım Demen Yetmez, Yapacağız Demelisin”

Bugün çevre hareketinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Olumlu ya da olumsuz, cevabınızın nedenini açıklar mısınız?

Daha iyiye gittiğini söyleyebilirim. Çevre hareketi çok uzun yıllardır devam ediyor. Yine de “Fridays For Future” eylemiyle sesi daha da duyuldu. Greta Thunberg ve daha birçok kişi sayesinde politikacılara tepki gösterdik, iyi oldu. Bir şey yapmanın rahatlığı içinde olmaksızın, harekete geçip rahat kaçırmak daha iyi. Çevre hareketi için dahası gerekli ama gelişme var.

Röportaj: Alin Aşım(15) Ali Özek(16) Çevrenin Genç Sözcüleri (Türkiye)

Ayrıca Çevrenin Genç Sözcüleri ekibi Gunter Pauli ile bir röportaj gerçekleştirmiştir. Gunter Pauli; yerel olarak insanların ihtiyaçlarına cevap veren bir toplum ve endüstriler tasarlamaya yönelik sürdürülebilirlik konularında çalışmalar yapan, 30 dile çevrilmiş 20’den fazla kitabın yazarıdır. Çocuklar için bilim ve duygular

ile ilgili masallar hazırlamıştır. Masallardan biri olan “En Güçlü Ağaç” masalı 100 den fazla dile çevrilmiştir. 2015’te yayınlanan kitabı “Blue Economy -Mavi Ekonomi” ve 2016’da yayınlanan “From Deep Ecology to Blue Economy-Derin Ekolojiden Mavi Ekonomiye” kitapları en bilinen kitaplarıdır.

GUNTER PAULI’ NİN KONUŞMASI;

Bazıları için “Sürdürülebilirliğin Steve Jobs’u, Bizim İçin Sürdürülebilirliğin Yaşayan Efsanesi

Konferans salonundan ayrılmak üzereyken heyecanlı bir konuşma duyduk. Oturduğumuz yere döndük, tüm dikkatimizi kendinde toplayan konuşmacı, ABD’ de yayınlanan The Blue Economy - Mavi Ekonomi kitabının yazarı Gunter Pauli’ydi. Konuşmasından bazı önemli noktaları paylaşmak istiyoruz.

“İnsanlara üç dakikalık öyküler anlatın, daha fazlasını isteyecekler”

En zor bilimsel konuları, hepimizin çocukken dışarıda oynadığı oyunları kullanarak öyküleştirirseniz, dinlemeyi herkes ister. Çocuklar hayal gücünü yitirmemeli. Hayal gücünü vizyona dönüştürmek için bu gerekli. Ayrıca bilim elle tutulur olmalı. Bunun için oyuncak ve oyunları kullanabiliriz. Örneğin yerçekimini ve kaldırma kuvvetini öğretmek için uçurtmaları kullanabiliriz. “Diplomaları atmanın zamanı geldi”

Her ne yapıyorsak buna son vermenin zamanı

geldi, yaptıklarımız pek işe yaramıyor. Dünyayı kurtaramıyoruz, ekonomide sürdürülebilirlik yok çünkü eski hatalar devam ediyor, bunların en kötüsü de eğitim. Hala okullarda zihin kontrolü var. Günümüzün en büyük sektörü diploma satmak, artık diplomaları atmalı ve yaptıklarımızı değiştirmeliyiz.

“Yeşil ekonomiden mavi ekonomiye geçmeliyiz”

Konuşmasının ardından 34 dile çevrilen Mavi Ekonomi kitabı hakkında kendisiyle görüştük. Kitabında yeşil ekonominin işe yaramadığını belirtiyor. Yeşil ekonominin pahalı olduğunu çünkü doğada olanı kullanmadığını vurguluyor. Sürdürülebilir ekonomi, mavi ekonomi gibi hesaplı ve insanların ihtiyaçlarını doğada olanları kullanarak karşılayan yeni yöntemler gerektiriyor. Okyanus ve denizlerden faydalanmalıyız. İrem Yılmaz (17) ve Mehmet Ardan (16) Çevrenin Genç Sözcüleri öğrencileri

KATILDIĞIMIZ ETKİNLİKLER

3. ULUSLARARASI SU VE SAĞLIK KONGRESİNDE "MAVİ BAYRAK UYGULAMALARI" PANELİ

3. Uluslararası Su ve Sağlık Kongresi, Sağlık Bakanlığı tarafından, Karadeniz Teknik Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, DSİ ve İLBANK iş birliğinde 12-15 Kasım tarihleri arasında, Antalya'da Starlight Resort Hotel'de, "Suya Dair Her Şey" teması ile düzenlenmiştir. 17 ülkeden 854 katılımcısı olan Kongre' de "Mavi Bayrak Uygulamaları" oturumunda, Almıla Kından Cebbari, Mavi Bayrak' ın Türkiye' deki tarihçesi ve önemi hakkında; FEE' den Dareia Nefeli Vourdoumpa dünyada en çok tanınan eko-etiket Mavi Bayrak hakkında sunum yapmıştır.

BÜTÜNLEŞİK SU YÖNETİMİ EĞİTİMİ

Ankara Üniversitesi Su Yönetimi Enstitüsü ve ANKÜSEM tarafından ortaklaşa yapılan ve su yönetimi alanında güncel gelişmelerin ele alındığı eğitim, 18-22 Mart 2019 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenmiştir. Vakfımız adına Mavi Bayrak ve Yeşil Anahtar Programları yöneticileri Almıla Kından Cebbari, Gülşen Narin Kıldıç ve Merve Yıldız katılmıştır. Su ve sürdürülebilirlik, su ve iklim değişikliği, entegre su kaynakları yönetimi, su hukuku ve politikaları konularının değerlendirildiği eğitimlerde elde edilen bilgiler ve deneyimler Vakfımızın düzenlediği eğitimlerde paylaşılacaktır.

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR GELECEK İÇİN ORTAKLIK PROJESİ ULUSAL ÇALIŞTAYI

Samsun Büyükşehir Belediyesi ve Portekiz yerel yönetimleri arasında sürdürülebilir şehircilik konusunda işbirliği amacıyla yürütülen 'Sürdürülebilir Bir Gelecek İçin Ortaklık Projesi' Ulusal Çalıştayı' nda, Mavi Bayrak Programı'na dahil olan belediyelerin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları' na yönelik kazanımlarını Almıla Kından Cebbari aktarmıştır.

1.ULUSLARARASI - 13 ULUSAL ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ, KOCAELİ

Gebze Teknik Üniversitesi'nde gerçekleştirilen 1. Uluslararası- 13. Ulusal Çevre Mühendisliği Kongresi'nde 'Küresel Bir Eko-etiket Olarak Mavi Bayrak Ödülü'nün Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Katkısı' Mavi Bayrak Ulusal Koordinatörü Almıla Kından Cebbari tarafından anlatılmıştır.

EGE ÜNİVERSİTESİ COĞRAFYA BÖLÜMÜNDE MAVİ BAYRAK SEMİNERİ

TÜRÇEV, Ege Üniversitesi Coğrafya Bölümünde 20 Mayıs 2019' da yapılan panele katılmış, öğrencilere Mavi Bayrak konusunda bilgiler vermiştir.

TEKİRDAĞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ MAVİ BAYRAK SLOGANI YARIŞMASI

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi " Temiz Çevre, Temiz Kumsallar, Mutlu Yarınlar " projesi kapsamında Tekirdağ'ın Mavi Bayrak sloganının belirlenmesi için yarışma düzenlemiştir. Kazanan slogan, jüri heyeti tarafından 08.03.2019' da duyurulmuştur. Buna göre: Mavi Bayraklı Denizimiz, Tekirdağ Gözbebeğimiz sloganı birincilik
Denizim Kumsalım Dalgaların Mavi Bayrağım sloganı ikincilik
Şirinlikte Yoktur Dengi Türkiye'min Mavi Bayraklı Kenti sloganı üçüncülük ödülüne layık görülmüştür.

MANAVGAT TURİZM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNE MAVİ BAYRAK SEMİNERİ

9 Nisan 2019' da Akdeniz Üniversitesi Manavgat Turizm Fakültesinde düzenlenen seminere TÜRÇEV İl Koord. Lokman Atasoy ve Koord. Yrd. Mustafa Ergiydiren katılmıştır. Seminerde "Uluslararası Mavi Bayrak Ödülünün Çevre ve Turizm Açısından Önemi" sunumu yapılmış, öğrencilere Mavi Bayrak ve Turizm ilişkisi hakkında bilgi verilmiş ve çevrenin sürdürülebilir turizm açısından önemi vurgulanmıştır.

"BODRUM'DA NASIL BİR PLAJ İSTİYORUZ?" TOPLANTISI

Bodrum Belediyesi tarafından 15 Nisan 2019'da düzenlenen toplantıda, Bodrum Belediye Başkanı Ahmet Aras, belediyeye ait 8 Mavi Bayraklı halk plajı olduğunu vurgulamış, Mavi Bayrak öncülüğünde bütün plajlarda standartların yükseltip Mavi Bayraklı plaj sayılarını arttıracaklarını söylemiştir.

DİDİM'DE MAVİ BAYRAK ve SIFIR ATIK TOPLANTISI

TÜRÇEV İzmir ve Kuzey Ege Bölge Koordinatörü Doğan Karataş, Mavi Bayrak'ta Sıfır Atık konu anlatımını içeren bir sunumu 11 Haziran 2019 tarihinde yapmıştır.

ÇÖP ADAMLA ÇEVRE MESAJI

TÜRÇEV Muğla Şubesi ve Marmaris Belediyesi işbirliğiyle, Mavi Bayraklı halk plajında atıklardan Çöp Adam yapılmıştır. Küçük öğrencilerle gerçekleştirilen etkinlikte plajdan toplanan atıklar insana dönüştürülmüş ve çevre kirliliğine dikkat çekmek için plajda sergilenmiştir.

DENİZİMİZE, PLAJIMIZA SAHİP ÇIKIYORUZ ETKİNLİĞİ

Antalya Büyükşehir Belediyesi ve TÜRÇEV Antalya Şubesi işbirliğinde 18 Ağustos Pazar günü "Denizimize, Plajımıza Sahip Çıkıyoruz" Mavi Bayrak etkinliği Lara Ekdağ plajında gerçekleştirilmiştir. Belediyenin sorumluluğundaki Mavi Bayraklı 16 halk plajı ve 1 marina için sezonda ödül almış olanlara ve uluslararası denetimin başarılı geçmesinde emek verenlere sertifikaları verilmiştir. Her günün sonunda plaj temizlik etkinliği düzenlenmiştir.

BURHANIYE ÖREN HALK PLAJINDA SİGARA İZMARİTİ VE PLAJ TEMİZLİĞİ ETKİNLİĞİ

Burhaniye Belediyesi ve TÜRÇEV İzmir ve Kuzey Ege Bölge Koordinatörlüğü işbirliğiyle, Mavi Bayraklı Ören Halk Plajı'nda 11 Temmuz 2019'da plaj temizliği ve sigara izmariti toplama etkinliği düzenlenmiştir.

SEFERİHİSAR BELEDİYESİ PLAJ TEMİZLİĞİ VE ÇEVRE BİLİNÇLENDİRME ETKİNLİĞİ

Seferihisar Belediyesi Mavi Bayraklı Büyük Akkum Halk Plajı'nda, TÜRÇEV İzmir ve Kuzey Ege Bölge Koordinatörlüğü'nün işbirliği ile 23 Ağustos 2019'da plaj temizliği ve çevre bilinçlendirme etkinliği gerçekleştirilmiştir. Etkinliğe yoğun ilgi gösteren çocuklara çevrenin korunması, çevre temizliği ve geri dönüşüm konularında koordinatörlüğümüzce eğitim verilmiş ve teşekkür belgesi takdim edilmiştir.

WLİVE SPORT&MUSIC'TEN "TEMİZ FESTİVAL" İŞBİRLİĞİ

15-18 Ağustos tarihlerinde Lara Ekdağ plajlarında düzenlenen Wlive Sports&Music Festivali'nde, TÜRÇEV'in yönlendirmesi ile her gün sonunda sporcular ve katılımcılarla çevre temizliği yapılmıştır. Wolf Production Yönetim Kurulu Bşk. Selin Kurt ve beraberindeki heyet, çevre yönetimi konusunda verdiğimiz destek için TÜRÇEV Antalya ofisimizi ziyaret etmiş ve teşekkür plaketi vermiştir.

MAVİ BAYRAK ÖDÜLLÜ GÜNEY YILDIZI 5 TEKNESİNDEN TEMİZLİK AKTİVİTESİ

Mavi Bayraklı, Setur Kaş Marina'ya bağlı Güney Yıldızı 5 teknemizin yaptığı temizlik aktivitesinde, Kaş Aperlai Koyu ve Eleksi Koyu'nda İspanyol misafirlerle birlikte 10 torba çöp toplanmıştır.

KATILINAN DİĞER EĞİTİM, ÇALIŞTAY VE TOPLANTILAR

"YALINLA İSRAF OUT VERİMLİLİK İN" SEMİNERİ (18 OCAK 2019- ANTALYA)
SPOR TESİSLERİNDE YEŞİL ENERJİNİN KULLANIMI VE FARKINDALIK ARTTIRMA PROJESİ AÇILIŞ TOPLANTISI (7 KASIM 2019- ANKARA)
BODRUM'DA İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE KARŞI MÜCADELE ETKİNLİĞİ (4 EKİM 2019)
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLETİŞİM STRATEJİSİNİN BELİRLENMESİ ODAK GRUP TOPLANTISI (17 EKİM 2019)
YAŞAMA DAİR VAKIF (YADA) SİVİL DİYALOG ATÖLYESİ (14 EKİM 2019- ANKARA)
GELENEKSEL AKTOB BULUŞMALARİ (19 OCAK VE 19 ŞUBAT 2019- ANTALYA)
TÜRKİYE'DE ATIK YÖNETİMİ – İKİLİ TOPLAMAYA İLİŞKİN TECRÜBELER VE FARKINDALIK ARTIRMA FAALİYETLERİNİN MEVCUT DURUMU PROJESİ ÇALIŞTAYI (14 ŞUBAT 2019)
ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ DENİZ KİRLİLİĞİ DEĞERLENDİRME TOPLANTISI (19 ŞUBAT 2019)
ANTALYA İL ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK ALANYA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNDE MAVİ BAYRAK DENETİMLERİ HAZIRLIK TOPLANTISI (27 ŞUBAT 2019)
ANTALYA DENİZ ÇÖPLERİ İL EYLEM PLANI HAZIRLIK TOPLANTISI (17 ARALIK 2019) SIFIR ATIK MAVİ PROJESİ AÇILIŞ TÖRENİ (10 HAZİRAN 2019)
TÜRKİYE DENİZ ÇEVRESİ STRATEJİSİNİN OLUŞTURULMASI PROJESİ (26-28 MART 2019 / 12-14 HAZİRAN 2019- ANKARA)
TURİZM HAFTASI PANELİNDE PANELİST OLARAK KATILIM (19 NİSAN VE 2 MAYIS 2019- ANTALYA)
DENİZ TİCARET ODASI ANTALYA ŞUBESİNDE MAVİ BAYRAK SUNUMU (2 MAYIS 2019)
19 MAYIS GENÇLİK VE SPOR BAYRAMINDA YÜZÜCÜ VE DALGIÇLAR İLE DENİZ DİBİ TEMİZLİĞİ-ANTALYA
MURATPAŞA ÇEVRE ÇALIŞTAYI (21 MAYIS 2019- ANTALYA)
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE DENİZLERİMİZ FESTİVALİ (13-14 HAZİRAN 2019- ANTALYA)

TRT ANTALYA RADYOSU AKDENİZ'İN SESİ PROGRAMI (4 Temmuz 2019)

TÜRÇEV Antalya Koord. Mavi Bayrak Programı'nın Yrd. Mustafa Ergiydiren, ülkemiz ve Antalya için TRT Antalya Radyosu' nda önemi, plajlarımızın nitelik ve Akdeniz'in Sesi programına temizlik durumları ile ilgili bilgi konuşmacı olarak katılmış, vermiştir.

TRT RADYO 1, GÜN IŞIĞI PROGRAMI (7 Haziran 2019)

Almila Kından Cebbari, TRT Radyo 1, Gün Işığı Programına canlı yayın konuğu olarak katılmış, 2019' da ödül kazanan plajlar, marinalar ve yatlar, denetimler ve güncel çevre sorunları hakkında da bilgiler vermiştir.

TRT ANTALYA RADYOSU AKDENİZ'İN SESİ PROGRAMI (14 Ocak 2019)

TÜRÇEV Antalya Koord Lokman Atasoy, TRT Antalya Radyosu' nda Akdeniz'in Sesi programına katılmıştır. Denizlerimizdeki plastik atıklar konusunun ele alındığı programda, Vakıf olarak konuyla ilgili yaptığımız çevre eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarımız, Plajına Sahip Çık Projemiz hakkında bilgi verilmiştir.

TÜRKİYE ÇEVRE ZİRVESİNE KATILIM SAĞLANDI

Hacettepe Üniversitesinin ev sahipliğinde farklı disiplinlerden uzmanların ve araştırmacıların katıldığı Türkiye Çevre Zirvesi 1-2 Mart 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Zirveye vakfımızı temsilen katılımcı olarak Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü Merve Yıldız katılmıştır.

TRT ANTALYA RADYOSU -CANLI YAYIN

13. Yerel Mavi Bayrak Sorumluları Eğitimi'ne ilgi gösteren TRT Antalya Radyosu, eğitim salonunda canlı yayın standı kurarak Mavi Bayrak ve yerel sorumluların önemi konusuna Akdeniz'in Sesi Programı'nda yer vermiştir. Canlı yayın bağlantısına Almıla Kından Cebbari katılmıştır.

Yayın kaydını dinlemek için: <https://www.youtube.com/watch?v=dSgCOPSQHM0&t=76s>

ÇEVRE GÖREVLİSİ, ÇEVRE YÖNETİMİ BİRİMİ VE ÇEVRE DANIŞMANLIK FİRMALARI HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞI BİLGİLENDİRME TOPLANTISI KATILIM SAĞLANDI

12 Mart 2019 tarihinde Anemon Hotel'de Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şube tarafından Çevre Görevlisi, Çevre Yönetimi Birimi ve Çevre Danışmanlık Firmaları Hakkında Yönetmelik Taslağı Bilgilendirme Toplantısı yapılmıştır.

Türkiye'nin dört bir yanından gelen çevre danışman firma sahipleri ve temsilcileri mevzuat hakkında yetkililere sorularını iletmış mevzuatları yorumlama şansı bulmuşlardır.

Toplantıya Vakfımızı temsilen Mavi Bayrak Ulusal Koordinatörü Almıla Kından Cebbari ve Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü Merve Yıldız katılmıştır.

COP24 İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ MÜZAKERELERİNİN ÇIKTILARI TOPLANTISI

İklim Değişikliği Politika ve Araştırma Derneği tarafından 12 Şubat 2019 tarihinde Mövenpick Otel Ankara'da 'COP24 İklim Değişikliği Müzakerelerinin Çıktıları Toplantısı' gerçekleştirilmiştir. Toplantıya

Vakfımızı temsilen Genel Müdür Murat Yiğit, Mavi Bayrak Ulusal Koordinatörü Almıla Kından Cebbari ve Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü Merve Yıldız katılmıştır.

TÜRKİYE'DE AVRUPA KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI KAPANIŞ ETKİNLİĞİ 2.7 KAPSAMINDA SONUÇLAR EĞİTİMİ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nce yürütülmekte olan Türkiye'de Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (Avrupa - KSTK) Konusunda Kapasite Artırımı İçin Teknik Yardım Projesi'nin kapanış etkinliği olan 2.7 Kapsamında Sonuçlar Eğitimi 28 Mart 2019 tarihinde Ankara'da Holiday Inn Çukurambar

Otelinde gerçekleştirildi.

Projenin teknik şartnamesinin 2.7 numaralı aktivitesi kapsamında, KSTK Envanteri'nin sonuçları, Ulusal KSTK sistemi, yazılım programı ve paydaşların sorumlulukları hakkında bilgilerin yer aldığı eğitime Vakfımızı temsilen Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü Merve Yıldız katılmıştır.

TÜRKİYE'DE AVRUPA KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI KAPANIŞ TOPLANTISI

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nce yürütülmekte olan Türkiye'de Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (Avrupa - KSTK) Konusunda Kapasite Artırımı İçin Teknik Yardım Projesi'nin kapanış toplantısı 12 Nisan 2019 tarihinde Ankara'da Ankara'da Holiday Inn Çukurambar Otelinde gerçekleştirildi. Kapanış toplantısına Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri, Bakanlıklar, Sivil Toplum Kuruluşları, Sanayi Birlikleri katılım sağlamıştır. Toplantıya Vakfımızı temsilen Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü Merve Yıldız ve Mavi Bayrak Ulusal Koordinatör Yardımcısı Gülşen Narin Kıldış katılmıştır.

SENİN İKLİMİN ÜNİVERSİTEDE

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi kapsamında 8 Mayıs 2019 tarihinde ODTÜ'de bir etkinlik düzenlendi. Proje kapsamında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın,

küresel çevre sorunlarına daha fazla yön verebilme ve uluslararası güvenilirliğe ulaşma konularında en iyi şekilde desteklenmesi için eğitim programlarıyla kapasite geliştirme, paydaşlarla etkili iletişim ve farkındalık artırma çalışmaları ve hibe projeleri yoluyla yerel iklim değişikliği hareketinin gerçekleştirilmesi konularında teknik destek sağlanıyor. Paydaşlarla etkili iletişim ve farkındalık artırma çalışmaları kapsamında konferansa vakfımızı temsilen Mavi Bayrak Ulusal Koordinatörü Almıla Kından Cebbari ve Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü Merve Yıldız katılmıştır.

TÜRKİYE ÇEVRE ETİKETİ PROJESİ SAHA ÇALIŞMALARI VE PAYDAŞ TOPLANTISI KATILIM SAĞLANDI

23-24 Ekim 2019 tarihlerinde "Türkiye Çevre Etiket Sisteminin Sürdürülebilir Uygulaması ve

Farkındalığın Arttırılması Kapsamında Turistik Konaklama Tesisleri Hizmet Grubunda Çevre Etiket Kriterlerinin Oluşturulması Projesi kapsamında teknik değerlendirme saha çalışması yapılmış ardından paydaş toplantısı düzenlenmiştir. Saha çalışmaları ve paydaş toplantısına Türkiye'deki ve Dünyadaki Yeşil Anahtar Programı'nın Uygulamalarını açıklamak ve turizm sektöründeki deneyimlerini aktarmak üzere Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü Merve Yıldız ve Antalya İl Koordinatör Yardımcısı Ömer Keskin katılmıştır.

ULUSAL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLETİŞİM STRATEJİSİ HAZIRLIK ÇALIŞMALARI ARAMA TOPLANTISI KATILIM SAĞLANDI

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve faydalanıcı kurumu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olan "İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi" kapsamında 20 Aralık Ankara, Point Otel'de Ulusal İklim Değişikliği İletişim Stratejisi Hazırlık Çalışmaları Arama Konferansı düzenlendi.

Çağın en büyük sorunu olan İklim Değişikliğine ilişkin hedef kitleleri bilgilendirmek, çözüm adımları atılmasını sağlamak ve resmi belgelerle belirlenmiş iklim değişikliği ile mücadele ulusal hedeflerine destek olmak amacıyla yazılacak olan İklim Değişikliği Ulusal İletişim Stratejisi belgesinin hazırlık çalışmaları na kamu, özel sektör, üniversite ve STK'ları temsilen 70 kişilik bir grup katıldı.

Eskişehir Anadolu Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof.

Dr. Nezih Orhon atölye çalışmasının moderatörlüğünü üstlenerek katılımcılara çalışmaları için yön verdi.

Konferansa TÜRÇEV'i temsilen Yeşil Anahtar Programı Koordinatörü Merve Yıldız katılım sağladı.

TÜRÇEV ANKARA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ZİYARETİMİZ

TÜRÇEV Genel Müdürü Murat Yiğitöl, Çevrenin Genç Sözcüleri Programı Ulusal Koordinatörü Prof. Dr. Çelik Tarımcı ve Okullarda Orman Programı Ulusal Koordinatörü Fatma Köle, Ankara İl Millî Eğitim Müdürü Sn. Turan

Akpınar'ı 18 Ekim 2019 tarihinde makamında ziyaret etmişlerdir.

Ziyaret amacımız Ankara İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nü, Vakfımızın HSPN (Yunan Çevre Koruma Derneği) ile ortak yürüttüğü "Çevre Eğitiminde Kuramsal Yaklaşımlar ve Pratik Uygulamalar-YUNUS" projesi hakkında bilgilendirmek ve 26 Ekim 2019 düzenlenen bilgilendirme gününe desteklerini sağlamaktır. Ankara İl Millî Eğitim Müdürümüz Sn. Turan Akpınar "Çevre Eğitiminde Kuramsal Yaklaşımlar ve Pratik Uygulamalar-YUNUS" projemizin okullara duyurulması konusunda her türlü desteği vereceklerini belirtmiştir.

ÇEVRE EĞİTİMİNDE KURAMSAL YAKLAŞIMLAR VE PRATİK UYGULAMALAR-YUNUS PROJESİ

TÜRÇEV Olarak Çevre Eğitimi Faaliyetlerimize, Bir Avrupa Birliği (AB) Projesini de Katıyoruz.

AB-Türkiye Sivil Toplum Diyalogu 5. Dönemi'nde, başvuran 500 proje içinden kabul edilen 40 proje arasında yer almaktan gururluyuz. TÜRÇEV' in HSPN (Yunan Çevre Koruma Derneği) ile ortak yürüttüğü proje, "Çevre Eğitiminde Kuramsal Yaklaşımlar ve Pratik Uygulamalar-YUNUS" adını taşımaktadır.

Proje konusu, iki Akdeniz ülkesinde iyi bilinen ve türleri tehlike altında olan üç türdür: Sini Kaplumbağası (Caretta Caretta), Akdeniz foku (Monachus Monachus) ve ak leylek (Ciconia Ciconia). Projenin hedefi de bu konuda, iki ülke uzmanları ve eğitimcileri arasında bilgi alışverişi sağlamak ve ilköğretimde uygulanacak eğitim programları geliştirmektir. Proje 1 Nisan 2019 tarihinde başlamıştır, süresi 15 aydır.

YUNUS, Türk ve Yunan paydaşlar arasında,

eğitim çerçevesinde bilgi ve uzmanlık aktarımını hedeflemektedir. HSPN, genel proje koordinatörlüğünü yapacak ve projenin idari yönetiminden sorumlu olacaktır. TÜRÇEV, eş başvuran olarak projenin teknik yönetiminden sorumludur.

- Yunan STK'sı, çevre konusunda AB bilgi birikimi ve edimlerinin (müktesebatinin) ulusal mevzuatla uyumunun sağlanması ve uygulamalara ilişkin edindiği bilgi ve deneyimini paylaşacaktır; bu süreçte karşılaşılan sorunlar ve bulunan çözümlerle ilgili bilgileri aktaracaktır.
- Türk STK'sı, çevre eğitimi konusundaki uzmanlık ve deneyimlerini sunacaktır. İki ülkenin eğitim sistemleri farklı olsa da benzer sorunlarla karşılaşılmaktadır; bunların görüşülüp analiz edilmesi çözümleri de beraberinde getirecektir.

- Bunun yanı sıra Türk delegasyonu, Yunanistan'daki İl Milli Eğitim müdürlüklerini, çevre eğitim merkezlerini vb. ziyaret edecektir. Böylece iletişim, STK'ların ötesine geçip politika ve karar alma mekanizmalarına uzanacaktır.

PROJENİN YÜRÜTÜLMESİ

Nisan 2019' da başlayan ve 15 ay sürecek proje kapsamında, proje ortaklarının bir araya geldiği ilk etkinlik olarak başlangıç toplantısı düzenlenmiştir. Başlangıç toplantısı 15-17 Mayıs 2019 tarihlerinde Atina'da düzenlenmiştir. Toplantıya Vakfımızı temsilen TÜRÇEV Genel Müdürü Murat Yiğitöl, proje yöneticisi Çelik Tarımcı ve proje idari personeli Eylül Sarıoğuz katılmıştır. Toplantıda her iki ülkenin proje ekiplerinin tanışması, projenin yürütülmesine ilişkin planlamaların yapılmıştır.

Proje ders planlarının hazırlanması için ikinci bir etkinlik olarak 10-15 Temmuz 2019' da Yunanistan' da bir yaz okulu düzenlenmiştir. Yaz okuluna; TAKEV Okullarından Buse Kurt, İzmir SEV Okullarından Demet İkinci Işık, ODTÜ Geliştirme Vakfı Ortaokulundan Fulda Bol, Bilkent Laboratuvar ve Uluslararası Okulundan Mehmet Sezer, Özel Karagözyan Ermeni Ortaokulundan Narod Veronik Kuruoğlu, İTÜ GVO Beylerbeyi Ortaokulundan Sevgi Döndü ve Mevlana İlkokulundan Yıldız Hızır katılmıştır. Proje ekibi olarak TÜRÇEV'den proje teknik yöneticisi Prof. Dr. Çelik Tarımcı ve projenin çevre eğitim uzmanı Fatma köle katılmıştır. Burada iki ülkeden öğretmenler, hem Yunanistan hem Türkiye'deki okullarda uygulanabilecek üç çevre eğitimi programı hazırlamak için bir arada çalışmıştır.

Projenin sonraki adımı ve üçüncü etkinliği olan bilgilendirme gününde, yaz okulunda geliştirilen çevre eğitim etkinliklerinin katılımcılara tanıtılmıştır. YUNUS Projesi ile Türkiye ve Yunanistan' da yaklaşık 10.000 öğretmene ulaşmak hedeflenmektedir. Bu hedef doğrultusunda TÜRÇEV olarak 26 Ekim 2019 tarihinde Gürçağ Okullarının konferans salonunda bilgi günü düzenlenmiştir. Bilgi gününe TÜRÇEV çevre eğitim programlarına kayıtlı ve bilgilendirme günü duyurusu ile 100'e yakın katılımcı katılmıştır. Etkinliğin ilk yarısında; TÜRÇEV'den Proje Teknik Yöneticisi Prof. Dr. Çelik Tarımcı Proje hakkında genel bilgilendirme ve 3 hayvan türünün tanıtılması, Proje Çevre Eğitim Uzmanı Fatma Köle 3 türle ilgili hazırlanan ders planlarının sınıflarda uygulanması konusunda sunumlar yapmışlardır. Etkinliğin ikinci yarısında HSPN' den proje koordinatörü Chara Agaoglu Yunanistan'daki çevre eğitim programlarını ve proje çevre eğitim uzmanı Theodora Polyzoidou HSPN eğitim programlarını tanıtmıştır. Ankara ili dışında ayrıca "Çevre Eğitiminde Kuramsal Yaklaşımlar ve Pratik Uygulamalar-YUNUS" projesi bilgilendirmeleri öğretmenlere, 2 Kasım 2019 tarihinde İstanbul'da ve 9 Kasım 2019'da İzmir'de yapılmıştır.

Projenin her iki ülkedeki ilgili koşulları iyileştirmesi beklenmektedir. Tüm faaliyetler ve beklenen sonuçlar, eğitime ve habitatlarla türlerin korunmasına yönelik AB ilkeleri ve ulusal ilkelerle tam uyumlu olduğu için hiçbir olumsuz etki öngörülmemektedir. Bunlara ek olarak, Proje çevre eğitiminde yeni yöntemler ve

ortak çıktılar yoluyla çevreye daha duyarlı nesiller yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Ortaklar arasında sürekli ve derinleşen bir işbirliği kurmayı amaçlayan YUNUS Projesi' nin tamamlanmasının ardından beklenen sonuçlar şöyledir:

1. AB'ye katılım sürecinde Türkiye'nin, yerel düzeyde yönetim ve uygulama yeteneğinin geliştirilmesi,
2. Yunan ve Türk STK'lar arasında, çevre bilincinin artırılması ve sürdürülebilirlik ilkelerine dayanan bir eğitim diyalogunun geliştirilmesi,
3. Yerel (belediyeler) ve bölgesel yönetimlerin, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve kültürel dayanışma için güncel çevre eğitimi programları kullanmaya özendirilmesi,
4. Her iki ülkede de yeni neslin, yerel çevrenin eğitime dahil edilmesine yönelik katılımının artması
5. Çevre korumanın yararları konusunda kamuoyu farkındalığının artırılması,
6. En iyi uygulamaların iki STK arasında paylaşılması, Türkiye ve AB üye ülkelerindeki yerel yönetimler arasındaki paylaşımın, ortak yaklaşımlar yoluyla teşvik edilmesi için sürdürülebilir yapılar oluşturulması,
7. İki Akdeniz ülkesinin doğal güzelliğinin ve eşsiz kültürel avantajlarının vurgulanması,
8. Sivil toplum örgütlerinin kurulması, işbirliği ve koordinasyonlarının desteklenmesi, paydaşlar arasında sürekli bilgi akışı sağlayarak faaliyetlerinin teşvik edilmesi,
9. Eğitim çerçevesinde Türk ve Yunan paydaşlar arasında bilgi ve uzmanlık aktarımı,
10. Ortak çevresel ve kültürlerarası eğitim programlarının tasarlanması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi,
11. Öğretmen ve öğrencilerin, çevre ve çevrenin korunması konularında bilinçlendirilmesi
12. Diğer alanlarda ve/veya ülkelerde de uygulanabilecek ve iki STK' nın da üye olduğu FEE aracılığıyla yaygınlaştırılabilecek ortak çevre ve kültürlerarası eğitim programlarının geliştirilmesi ve uygulanması.

YUNUS projesi 2020 yılının ilk 6 ayında TÜRÇEV tarafından eş faydalancı olarak sürdürülecektir. Projenin Haziran 2020'de sonuçlandırılması

öngörülmektedir. Proje ile ilgili daha ayrıntılı bilgi için www.turcev.org.tr adresinden "AB PROJEMİZ" başlığından ziyaret edebilirsiniz.

Hellenic Society
for the Protection
of Nature

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Çevre Eğitiminde Kuramsal Yaklaşımlar ve Pratik Uygulamalar

YUNUS

SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZ

 mavibayrakturkiye

 mavibayrakturkiye

 Mavi Bayrak Türkiye

 yesilanahtarturkiye

 yesilanahtar

 in/green-key-turkey

 yesil_anahtar

 ekookullar

 in/eko-okullar

 Eko-Okullar Türkiye

 EkoOkullar_TR

Young Reporters
for the environment

 CevreninGencSozculeri

 Çevrenin Genç Sözcüleri Türkiye

 okullardaormanturkiye

 Okullarda Orman Programı

TÜRÇEV
TÜRKİYE ÇEVRE
EĞİTİM VAKFI

2019 BÜLTEN

Merkez Ofis

Mutlukent Mah. 2026. Sok No:3
Beysukent / Çankaya / ANKARA
Tel: +90 312 222 12 90-99
Faks: +90 312 222 11 42
e-posta: ankara@turcev.org.tr

Antalya Şubesi

Pınarbaşı Mah. Pınarbaşı Cad. No:6/1
Konyaaltı / ANTALYA
Tel: +90 242 229 86 06
Faks: +90 242 229 86 07
e-posta: antalya@turcev.org.tr

Muğla Şubesi

Konacık Mah. Mithat Paşa Sok. No:3C/2
Konacık / Bodrum / MUĞLA
Tel/Faks: +90 252 358 69 02
e-posta: mugla@turcev.org.tr

İzmir ve Kuzey Ege İlleri Şubesi

Adalet Mah. 1586/5 Sok. No:4/2
Bayraklı / İZMİR
Tel: +90 232 422 22 82
Faks: +90 232 486 22 87
e-posta: izmir@turcev.org.tr